

Flacăra

SĂPTĂMINAL EDITAT DE FRONTUL UNITĂȚII SOCIALISTE

În noaptea Anului nou, la
întreprinderea „23 August”
și la revelionul tineretului
din Capitală, urarea fier-
binte a întregului popor :

„MULȚI ANI

PREȘEDINTELUI

ȚĂRII !”

(Reportaje în paginile 2-3)

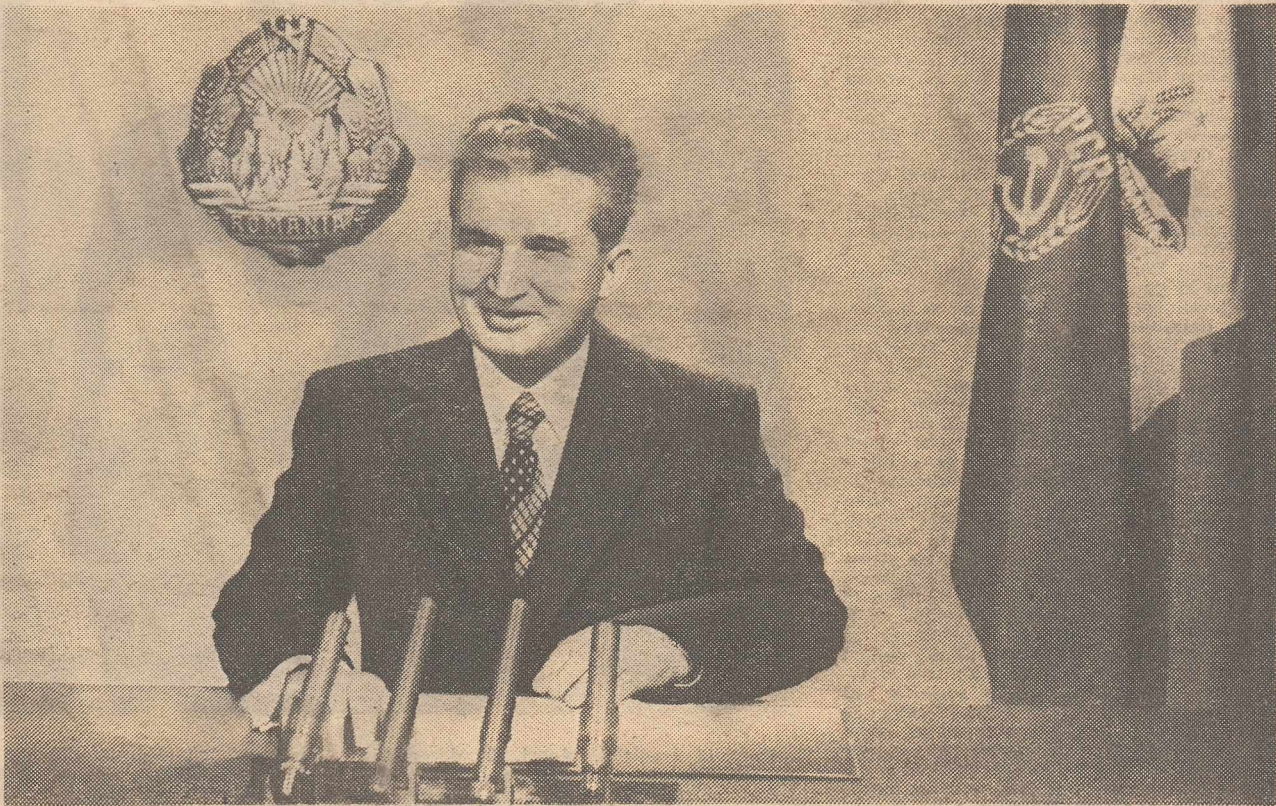
MESAJUL ADRESAT

DE TOVARĂȘUL

NICOLAE
CEAUȘESCU

ÎNTREGULUI NOSTRU POPOR

CU PRILEJUL ANULUI NOU

Dragi tovarăși și prieteni,
Cetățeni ai Republicii Socialiste România,

Incheiem un an deosebit de bogat în realizări economice și sociale, precum și în evenimente politice interne de profundă semnificație pentru prezentul și viitorul țării. Prevederile planului pe 1977 au fost îndeplinite și depășite; producția industrială a crescut într-un ritm de peste 11,5 la sută, iar cea agricolă, deși condițiile naturale nu au fost din cele mai favorabile, poate fi considerată satisfăcătoare. Ca urmare a dezvoltării impetuoase a producției de bunuri materiale, a sporirii avuției naționale a fost posibilă creșterea suplimentară a veniturilor oamenilor muncii, în special ale celor provenite din retribuție, ridicarea peste prevederile inițiale a nivelului de trai al poporului. Toate acestea evidențiază, încă o dată, forța economiei noastre, superioritatea orinduirii noi pe care o clădim, capacitatea poporului nostru de a asigura progresul și prosperitatea patriei.

În acest an au fost adoptate noi măsuri de perfecționare a planificării și conducerii unitare a economiei, a întregii societăți. Am amplificat cadrul organizatoric de participare a maselor la conducerea vieții economice și sociale, a statului, am întărit și mai puternic democrația socialistă.

Sărbătorirea, în acest an, a centenarului Independenței de stat și a trei decenii de la instaurarea Republicii a prilejuit omagierea înalțelor virtuți ale poporului român, a luptei sale eroice pentru libertate, neatințare și dreptate socială, a marilor victorii obținute în transformarea revoluționară a societății românești și, totodată, reafirmarea hotărârii noastre ferme de a nu recupeți nimic pentru măreția patriei, pentru apărarea și întărirea independenței și suveranității ei.

Evenimentul politic cel mai important al anului a fost Conferința Națională a partidului, care a stabilit un vast ansamblu de măsuri pentru dezvoltarea economiei naționale și accentuarea creșterii nivelului de trai al poporului, pentru perfecționarea activității în toate compartimentele societății în vederea îndeplinirii cu succes a istoricului Program al partidului.

Pentru marile succese dobândite în toate domeniile de activitate, doresc să adresez, în aceste momente solemne, în numele conducerii de partid și de stat, precum și al meu personal, cele mai calde felicitări clasei muncitoare, țărânilor, intelectualității, tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, întregului nostru popor – făuritor conștient al destinului său liber și fericit.

Intrăm în noul an cu o perspectivă clară, cu un program precis, a cărui realizare este menită să asigure înflorirea continuă, multilaterală a României. Anul 1978 – cel de-al treilea an al cincinalului – este hotărâtor pentru îndeplinirea cu succes a istoricului hotărâri ale Congresului al XI-lea al partidului, a planului de dezvoltare economico-socială până în 1980. Iată de ce este necesar – așa cum am subliniat și la Conferința Națională – să asigurăm un salt revoluționar de la acunularea cantitativă la o calitate nouă, superioară în întreaga activitate de construcție socialistă. Aceasta impune perfecționarea în continuare a planificării, organizării și conducerii producției materiale, valorifi-

carea cu maximum de eficiență a potențialului economic și uman. La baza întregii activități trebuie să punem cele mai înaintate cuceriri ale revoluției tehnico-științifice contemporane, asigurând ridicarea nivelului tehnice și a calității tuturor produselor, aplicarea unor tehnologii noi care să permită reducerea consumului de materii prime, materiale și energie, scăderea cheltuielilor de fabricație. Să concentrăm energia, forța creatoare, inteligența și priceperea întregii națiuni pentru sporirea mai rapidă a productivității muncii – factorul hotărâtor de care depinde creșterea venitului național, ridicarea nivelului de trai al celor ce muncesc, mersul tot mai ferm înainte al României pe calea progresului socialist.

Sînt pe deplin încredințat că și în anul ce vine întregul nostru popor va acționa cu toată hotărârea și abnegația, sub conducerea partidului, pentru realizarea acestor țeluri mărețe, că, prin perseverența și elanul lor revoluționar, toți oamenii muncii se vor dovedi la înălțimea marilor răspunderi pe care istoria le pune în fața generațiilor de astăzi ale României socialiste.

Dragi tovarăși și prieteni,

Anul pe care îl incheiem s-a caracterizat prin accentuarea profundelor schimbări naționale și sociale în viața internațională, în raportul mondial de forțe, prin afirmarea tot mai puternică a voinței popoarelor de a pune capăt cu desăvîrșire politicii imperialiste, de dominație și dictat, de a deveni stăpîne pe bogățiile naționale, pe destinele proprii. În 1977 s-a manifestat tot mai pregnant marea înfruntare, la scara planetei, dintre tendința spre o nouă reimpărțire a lumii, a zonelor de influență, spre cîștigarea de noi poziții dominante de către diferite state sau grupări de state, și tendința popoarelor de a trăi libere, de a-și asigura dezvoltarea economico-socială independentă, fără nici un amestec din afară. Apare de aceea mai stringentă ca oricînd necesitatea ca forțele progresiste, antiimperialiste de pretutindeni să-și unească eforturile și să acționeze ferm pentru înlăturarea gravelor pericole ce amenință pacea și liniștea planetei, pentru accentuarea cursului spre destindere și securitate, spre înțelegere și concurență egală între națiuni.

Acționînd în acest spirit, România și-a adus și își va aduce în continuare contribuția activă la soluționarea problemelor complexe, majore care preocupă omenirea. Am întărit și vom întări relațiile de prietenie, solidaritate și colaborare cu toate țările socialiste, legăturile multilaterale cu țările în curs de dezvoltare, cu țările nealiniate, cu popoarele care au pășit pe calea propășirii economico-sociale de sine stătătoare; extindem raporturile de colaborare și cooperare cu țările capitaliste dezvoltate, cu toate țările lumii, fără deosebire de orînduire socială.

Considerăm că o cerință imperioasă a cauzei păcii și colaborării o constituie promovarea fermă și generalizarea în viața internațională a principiilor deplinei egalități în drepturi, independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, nerecurgerii la forță și la amenințarea cu forța, a dreptului fiecărei națiuni de a-și hotărî singură soarta, așa cum dorește ea.

În acest context, se impun intensificate eforturile

pentru promovarea largă a metodei tratatelor, ca unică modalitate rațională de soluționare a diferențelor și litigiilor dintre state, pentru stingerea focarelor de conflicte și încordare care mai există în lume. Interesele păcii generale reclamă să se facă totul pentru ca anul 1978 să deschidă calea rezolvării conflictului din Orientul Mijlociu, să marcheze un moment hotărâtor în instaurarea unei păci durabile și juste în această zonă, prin retragerea Israelului din teritoriile arabe ocupate în urma războiului din 1967, soluționarea problemei palestinienilor inclusiv constituirea unui stat palestinian independent, respectarea suveranității și integrității tuturor țărilor din regiune.

Întărirea destinderii internaționale depinde în mare măsură – așa cum demonstrează realitatea – de îndeplinirea securității în Europa. Iată de ce este necesar să facem totul pentru ca reuniunea de la Belgrad să se încheie cu succes, dînd un nou și puternic impuls îndeplinirii documentelor de la Helsinki, extinderii colaborării neîngrădite între state și îndeosebi trecerii la măsuri concrete de dezangajare militară, fără de care nu poate fi concepută pacea și liniștea continentului, a întregii omeniri.

Este necesar, de asemenea, să intensificăm eforturile pentru reducerea cursei înarmărilor și trecerea la măsuri de dezarmare, în primul rînd de dezarmare nucleară, pentru eliberarea omenirii de povara apăsătoare a cheltuielilor militare, de spectrul unui nou război nimicitor. Asigurînd buna pregătire a sesiunii Organizației Națiunilor Unite pentru dezarmare, din anul 1978, să facem ca ea să constituie un important pas înainte în îndeplinirea acestui deziderat vital al zilelor noastre.

Se impun, totodată, acțiuni ferme pentru lichidarea subdezvoltării, a împărțirii lumii în țări bogate și țări sărace, pentru instaurarea unei noi ordini economice internaționale, care să asigure propășirea economică și socială mai rapidă, în special a statelor rămase în urmă.

Rezolvarea constructivă a marilor probleme internaționale cere, mai mult ca oricînd, întărirea solidarității și colaborării tuturor popoarelor, a căror conștiință crește neîncetat, a forțelor înaintate ce reprezintă uriașa majoritate a lumii și care pot schimba cursul dezvoltării mondiale, pot asigura făurirea unei lumi mai bune și mai drepte pe planeta noastră.

Cu încredere deplină în forțele clasei muncitoare, ale eroicului și harnicului nostru popor, să pășim în noul an hotărîți să dobîndim noi și tot mai mari succese în edificarea, sub conducerea partidului, a societății socialiste multilateral dezvoltate, a comunismului pe pămîntul României!

Fie ca anul ce vine să aducă victorii tot mai însemnate în lupta popoarelor, a forțelor progresiste, antiimperialiste de pretutindeni, pentru o politică nouă, de egalitate și respect între națiuni, pentru prosperitate în întreaga lume, pentru triumful păcii, destinderii și colaborării internaționale!

În aceste clipe sărbătorești, vă doresc, dragi tovarăși și prieteni, bucurii și satisfacții cît mai mari în muncă și viață, împlinirea tuturor dorințelor de mai bine, multă sănătate și fericire!

Vă adresez tuturor, din adîncul inimii, tradiționala urare „LA MULȚI ANI !”

1978 —
anul calității

Urări după datina străbună la sediul Comitetului Central al partidului

Răspuns
prin fapte exemplare
la fiecare loc de muncă

Deși au trecut doar câteva zile din acest an, iată că din toată țara sosesc știri proaspete, noi vesti de belșug, succese realizate chiar la ora îngemănării anilor, izbînzi care se adaugă înfăptuirilor noastre din primii doi ani ai cincinalului, constituindu-se astfel o solidă temelie pentru realizarea importantelor sarcini ale anului trei. O temelie care demonstrează realismul planurilor noastre de dezvoltare economico-socială, viabilitatea politicii partidului nostru în toate domeniile, voința noastră de a realiza în cele mai bune condiții hotărârile Congresului al XI-lea și ale Conferinței Naționale a comunistilor. Indemnurile și chemările mobilizatoare din Proclamația Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a Consiliului de Stat și guvernului, cu prilejul sărbătoririi împlinirii a trei decenii de la instaurarea Republicii, din Mesajul de Anul nou adresat întregii națiuni de tovarășul Nicolae Ceaușescu, apelul de a munci cu mai multă însufletire și abnegație, cu mai multă responsabilitate și dăruire, călăuzesc efortul oamenilor muncii din toate sectoarele de activitate în această etapă decisivă pentru transpunerea în viață a prevederilor Programului suplimentar de dezvoltare. „Așa cum a dovedit de atâtea ori de-a lungul zbuciumatei sale istorii, — se arată cu profund temei în Proclamație, — așa cum a demonstrat cu prisosință în cele trei decenii care au trecut de la proclamarea Republicii, fără îndoială că și în viitor, eroicul nostru popor va fi la înălțimea marilor sale răspunderi și îndatoriri, nu va precupeți nimic pentru a face din România o țară tot mai prosperă și înfloritoare, un stat socialist al bunăstării și demnității tuturor celor ce muncesc.” Este anul început, un an cheie pentru îndeplinirea și depășirea sarcinilor acestui plan cincinal, pentru creșterea suplimentară a producției de bunuri materiale și a avuției naționale. Dar tocmai pentru aceasta el trebuie să însemne un an al calității, un an al transformării cantității în calitate, așa cum arată, de la înalta tribună a Conferinței Naționale, secretarul general al partidului, un an care trebuie să polarizeze dintr-un început eforturile și capacitățile creatoare ale tuturor oamenilor muncii, orientate cu fermitate asupra laturilor de sporită eficiență ale activității economice și nu numai ale acesteia.

Sarcinile noii etape sînt clare, formulate cu limpezime și însușite pe deplin de întregul popor. Între aceste direcții prioritare de însemnătate deosebită sînt ridicarea nivelului tehnic și calitativ al tuturor produselor, introducerea tehnologiilor cele mai moderne, perfecționarea celor existente, astfel încît să se reducă în mod continuu consumul de materii prime, materiale și energie, să se valorifice superior resursele de care dispunem ca și întregul potențial creator al națiunii. A produce, cu alte cuvinte, mai mult în condițiile unei calități crescînde, pentru a satisface propriile noastre exigente, fiind în același timp competitiv pe piața mondială. Sînt cerințe care reclamă eforturi stăruitoare de sporire susținută a productivității muncii și de reducere continuă a cheltuielilor de producție. Cristalizarea acestor obiective de acțiune fundamentală de către secretarul general al partidului demonstrează capacitatea de conducător revoluționar a tovarășului Nicolae Ceaușescu, puterea de sinteză și discernămint în formularea cerințelor vitale pentru viitorul țării. Însufletirea cu care oamenii muncii au primit și și-au însușit aceste sarcini — fapt probat în succesele înregistrate chiar din primele ore de muncă ale noului an — constituie o vie expresie a unității dintre popor și partid, a încrederii de neșrămutat a națiunii în partid, în conducerea sa în frunte cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, neobosit militant revoluționar și patriot înflăcărat, care de 45 de ani din cele șase decenii pe care le vom sărbători peste puțină vreme, desfășoară o neobosită și rodnică activitate în slujba intereselor poporului român, consacrîndu-și întreaga viață înfloririi României socialiste.

Așa cum se releva cu statornică și profundă încredere în puterea clasei muncitoare, în forțele creatoare ale poporului, în Mesajul de Anul nou ca și la Conferința Națională, reprezintă o adîncă certitudine a progresului nostru faptul că muncitorii, lucrătorii ogoarelor, intelectualitatea, toți oamenii muncii, tineri și vîrstnici vor acționa cu fermitate, vor face totul pentru a răspunde exigențelor în anul 1978, pentru ca obiectivele, dezvoltării economice și sociale să se concretizeze cit mai rapid în înfăptuiri trainice, demne de prezentul și viitorul măreț al patriei.

RĂZVAN BĂRBULESCU

Potrivit tradiției, vineri, 30 decembrie 1977, în preajma Anului nou, sute de șoimi ai patriei, pionieri și uteciști au venit la sediul Comitetului Central al partidului pentru a adresa, după datina strămoșească, urări de viață lungă, sănătate, fericire și putere de muncă tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, președintele Republicii, celorlalți tovarăși din conducerea partidului și statului. Pe platoul din fața intrării s-au adunat, de asemenea, mii de oameni ai muncii, a căror manifestare spontană și entuziastă s-a constituit într-o expresie vie a dragostei și prețuirii cu care cetățenii Capitalei, întregul popor român, îl înconjoară pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, care conduce cu înțelepciune și abnegație destinele națiunii noastre.

Îmbrăcați în pitorești costume populare, reprezentînd toate zonele folclorice ale țării, urătorii ce-au făcut să răsunе Plugșorul cu îndemnuri voinicești și instrumentele specifice acestei ceremonii milenare alcătuiau o vibrantă imagine a întregului tineret al patriei, a bucuriilor și împlinirilor pe care acesta le trăiește sub soarele socialismului.

În cuvinte calde, izvorite din inimă, ei au exprimat adevărată plină de schimbului de miine al patriei la politica înțeleaptă promovată de partid, hotărîrea sa de a transpune în viață obiectivele stabilite de Congresul al XI-lea, mărețul Program al Partidului Comunist Român, mobilizatoarele sarcini ale recentei Conferințe Naționale a partidului. Ineditul spectacol al alaiului tinerilor colindători a căpătat dimensiunile unui vibrant omagiu adus partidului, conducerii sale

în frunte cu cel mai iubit fiu al națiunii, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Undele vii ale iubirii pe care națiunea o poartă conducătorului partidului și statului nostru s-au adunat într-o vibrație și sinceră urare prilejuită de apropiata sărbătoare deosebit de scumpă inimii noastre — 26 ianuarie 1978, ziua în care tovarășul Nicolae Ceaușescu va împlini vârsta de 60 de ani :

„În prima lună-a anului ce vine
Ne pregătim cu inima fierbinte,
În ritmul viu al faptelor, depline
Să aniversăm pe-al țării Președinte
Și ziua lui de naștere va fi
O sărbătoare-a întregului popor
Cu el în frunte vom înfăptui
Măreț Programul pentru viitor.
Viteaz erou între eroii gliei,
Cu trup și suflet țării dăruit
Prin munca sa, în fruntea României,
Dă patriei țării de granit.
Căci drept a stat stejarul în furtună
Iar azi în mindri timpuri republicani
Să îi urăm cu țara împreună,
Să îi urăm ca-n datina străbună :
Din inimă și conștiință, „La mulți ani !”

Din rîndurile colindătorilor s-au desprins, într-un iureș tineresc fete și băieți cu sorcove multicolore care, după tradiția străveche a pămîntului românesc, urează tovarășului Nicolae Ceaușescu, tovarășei Elena Ceaușescu, celorlalți tovarăși din conducerea partidului și statului, viață lungă, fericire și sănătate, putere de muncă însușită pentru prosperitatea patriei socialiste.

Adresîndu-se celor prezenți și prin ei tuturor tinerilor țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu a rostit cuvinte de căldă și

părintească apreciere pentru activitatea pe care tinăra noastră generație o desfășoară în toate domeniile. „Apreciam — a spus în cuvîntul său secretarul general al partidului — elanul cu care acționează pe șantiere, în întreprinderi, în facultăți, peste tot, în această activitate creatoare. Știm că în tot ceea ce s-a realizat și se înfăptuiește în patria noastră este încorporată și munca entuziastă a tinerei generații. Cunoaștem și prețuim, de asemenea, elanul pionierilor, al șoimilor patriei care învață și, totodată, își ajută părinții, contribuie, prin munca lor, la înfrumusețarea orașelor și satelor, a patriei noastre și, mai cu seamă, se pregătesc pentru a fi demni urmași ai înaintașilor, care să asigure făurirea comunismului în patria noastră.

Vă urez, dragi uteciști și tineri, dragi pionieri și șoimi ai patriei, dragi copii, să aveți numai și numai bucurii în activitatea voastră ! Să faceți totul pentru a vă însuși cele mai înaintate cunoștințe, să fiți demni urmași ai părinților voștri ! Să vă pregătiți pentru a ține sus steagul tricolor și steagul roșu — și, sub aceste două stindarde, să continuați ceea ce au început strămoșii și părinții voștri, să făuriți societatea socialistă multilateral dezvoltată, comunismul în România !”

Aplauzele și uralele prelungi au subliniat cuvîntul secretarului general al partidului, indemnurile adresate tineretului, exprimînd și în acest fel hotărîrea tineretului de a învăța și munci cu abnegație, de a continua opera înaintașilor, să-și aducă întreaga contribuție la măreția patriei, la construirea socialismului și comunismului pe pămîntul României.

Felicități prezentate de corpul diplomatic

Vineri, 30 decembrie 1977, tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România, a primit pe șefii misiunilor diplomatice, pe reprezentanți ai unor organizații internaționale acreditați în țara noastră, care au prezentat felicitări cu prilejul Anului nou și al celei de-a 30-a aniversări a proclamării Republicii. Mulțumind pentru felicitările și bunele urări adresate, tovarășul Nicolae Ceaușescu a rostit cu acest prilej o cuvîntare urmărită cu deosebită atenție și viu aplaudată, în care a prezentat câteva din preocupările României, ale poporului nostru legate de situația internațională.

Vorbînd despre direcțiile de acțiune ale politicii externe românești, șeful statului român a spus : „Aș dori să exprim dorința guvernului și a poporului român de a dezvolta colaborarea cu toate țările dumneavoastră, cu toate stafele lumii, pentru soluționarea acestor probleme. Cu această dorință și cu încrederea că forța și voința popoarelor vor triumfa, noi privim cu optimism viitorul, cu toate complicațiile care mai există în viața internațională... Vă rog să transmiteți popoarelor dumneavoastră urarea noastră

de bunăstare și prosperitate, iar șefilor de guverne și de stat ai țărilor dumneavoastră, urarea de sănătate și succes în

activitatea închinată soluționării problemelor în interesul popoarelor, al cauzei păcii.”

„Mulți ani, președintelui țării!”

Prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu la sărbătorirea noului an în mijlocul oamenilor muncii — o nouă și vibrantă manifestare a puternicei unități dintre partid și popor

Cu puțin timp înainte ca Anul nou să-și anunțe solemn sosirea, în atmosfera optimistă generată de marile noastre împliniri, de certitudinile ce ne călăuzesc pașii spre viitor, mii de oameni ai muncii din Capitală au trăit momente de neuitat. Secretarul general al partidului, președintele Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, și tovarășa Elena Ceaușescu s-au aflat, în această noapte a confluenței dintre ani, în mijlocul puternicului detașament muncitoresc al întreprinderii „23 August” și al tinerilor care au sărbătorit revelionul la Pavilionul central expozițional din Piața Științei.

Cel ce în fruntea partidului și statului desfășoară o neabătută activitate spre binele și fericirea poporului, întiul cetățean al țării, omul a cărui masă de lucru sint uzinele și șantierele, ogoarele și lăcașurile științei, fiul cel mai iubit al națiunii noastre, s-a aflat și în această noapte a bucuriei în mijlocul oamenilor, adresându-le cuvântul său înflăcărat, cutecător, îndemnurile ce innobilează conștiințele și fac munca mai rodnică, ce deschid noi orizonturi creației, făcând ca cele aproape douăzeci și două de milioane de inimi ale țării să vibreze în ritmurile timpului eroic pe care îl trăim.

Secretarul general al partidului a fost însoțit de tovarășii Manea Mănescu, Emil Bobu, Cornel Burtică, Ion Dincă, Janos Fazekas, Ion Ioniță, Petre Lupu, Paul Niculescu, Gheorghe Oprea, Gheorghe Pană, Dumitru Popescu, Ilie Verdet, Mișu Dobrescu, Constantin Dăscălescu, Ion Stănescu.

Întreprinderea „23 August”. În vreme ce focul cuptoarelor electrice nu s-a stins, oțelarii din schimbul de noapte elaborând șarfă după șarfă, în moderna cantină-restaurant, împodobită feeric cu lumini multicolore, cu ramuri de brazi, s-au adunat aproape șapte sute de constructori de mașini și familiile lor pentru a sărbători un an de rodnică împliniri. Pe fețele lor citești bucuria și mîndria de a fi îndeplinit, încă de la 25 octombrie, planul de producție pe primii doi ani ai cincinalului.

Sosirea tovarășului Nicolae Ceaușescu, a tovarășei Elena Ceaușescu, a celorlalți tovarășii din conducerea partidului și statului în mijlocul muncitorilor de la întreprinderea „23 August” a prilejuit clipe emoționante, de mare bucurie. Se aplaudă cu însuflețire, se scandează puternic „Ceaușescu-P.C.R.!” „Ceaușescu și poporul!”

Din rîndurile celor veniți în întîmpinare se desprind muncitori și muncitoare înmînînd buchete de flori tovarășului Nicolae Ceaușescu și tovarășei Elena Ceaușescu, urîndu-le „La mulți ani!”. Viață lungă, fericire, putere de muncă pentru propășirea continuă a patriei noastre socialiste.

Exprimînd bucuria de a-l avea din nou în mijlocul forjorilor, oțelariilor, constructorilor de locomotive, al inginerilor și tehnicienilor marii întreprinderi bucureștene, ing. Mircea Drăgulin, directorul general al întreprinderii, a asigurat pe secretarul general al partidului că harnicul detașament al clasei muncitoare de la „23 August”, în frunte cu comunistii, va munci cu și mai mult elan muncitoresc pentru înfăptuirea neabătută a politicii interne și externe a partidului și statului nostru, pentru a îndeplini cu cinste sarcinile de mare răspundere ce-i revin în actualul plan cincinal.

„Vă rugăm, iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu — a spus el — să ne permiteți, în preajma aniversării a 60 de ani de viață și a 45 de ani de activitate

revoluționară, să vă aducem fierbinte nostru omagiu, să vă urăm multă sănătate și fericire, putere de muncă și tot mai mari succese în activitatea neobosită desfășurată în fruntea partidului și statului, închinată fericirii poporului și patriei noastre socialiste, cauzei socialismului și păcii în lume.”

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, tovarășa Elena Ceaușescu, ceilalți tovarășii din conducerea de partid și de stat ciocnesc o cupă de șampanie cu reprezentanții întreprinderii, ai comitetului de partid, ai Consiliului oamenilor muncii, ai organizațiilor de sindicat, de femei și tineret.

În acest moment își face apariția un grup de colindători — artiști amatori ai întreprinderii — care dau glas tradiționalului Plugușor. În cuvinte calde, în versuri înflăcărate ei dau glas iubirii pe care constructorii de mașini de la „23 August”, întregul nostru popor o poartă conducătorului partidului și statului nostru:

„Prima urare fierbinte
Pentru-al țării președinte
Că-i fiu destinie, devotat
Ce ne-ndeamnă ne-ncetat
Să urcăm pe marea cale
Pe trepte de cincinale,
Că ni-i exemplu și îndemn
Către țelul cel suprem,
Viață lungă îi urăm,
Viață lungă să trăiască
România să-nflorească.
Mai sunați cu toți mai tare
Să se-audă hăt, în zare
Că azi țara și partidul
Și-au cîștigat prestigiul
Pentru glorie și pace
Ia mai sună mai firtate
Rotiți bicile flăcăi
Și sunați din zurgălăi, măi
Hăi, hăi!”

Colindătorii și împreună cu ei toți cei prezenți la revelionul muncitoresc întonează în cor tradiționalul „Mulți ani trăiască”, scandează cu însuflețire „Ceaușescu — La mulți ani!”

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, tovarășa Elena Ceaușescu, ceilalți tovarășii din conducerea de partid și de stat răspund cu dragoste urărilor adresate de cei prezenți.

Ia apoi cuvîntul tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, care se adresează muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor de la „23 August”, întregii noastre clase muncitoare.

„De aici, de la „23 August”, acest centru important al industriei noastre socialiste cu un minunat colectiv de oameni ai muncii, a spus secretarul general al partidului, doresc să adresez, încă o dată, eroicei noastre clase muncitoare, tuturor oamenilor muncii, cele mai calde felicitări pentru rezultatele obținute în 1977, și urarea de noi și noi succese!”

Am deplina încredere că dumneavoastră, la fel ca întreaga clasă muncitoare, ca întregul nostru popor, veți îndeplini cu cinste și în anul viitor sarcinile ce vă revin din Programul elaborat de Congresul al XI-lea, din hotărârile Conferinței Naționale a partidului și veți aduce o contribuție tot mai însemnată la dezvoltarea industriei, la înaintarea țării noastre pe calea societății socialiste multilaterale dezvoltate, pe calea bunăstării și fericirii.”

Urările secretarului general al partidului, chemarea de a munci mai mult și mai bine pentru înflorirea scumpei noastre patrii sint primite cu aplauze îndelungi, cu ovații. Toți cei prezenți dau din nou expresie hotărîrii de a acționa neabătut și în viitor, pentru împlinirea luminoaselor sale îndemnuri.

★

Sub semnul recunoștinței și al dragostei fierbinți față de partid, față de tovarășul Nicolae Ceaușescu, s-a desfășurat, în noaptea de la cumpăna anilor, și întîlnirea conducătorului partidului și statului nostru cu mii de tineri reuniți la revelionul de la Pavilionul expozițional din Piața Științei. Sosirea tovarășului Nicolae Ceaușescu, a tovarășei Elena Ceaușescu la revelionul tineretului, pe alea luminată de torțe și sub cerul scintilind de ploaia multicoloră a artificior, a fost salutată cu o adevărată explozie de entuziasm tineresc. Mii de glasuri rostesc cu drag: „Ceaușescu — tinerii!” SUNetul solemn al tulnicelor vestește emoționantul eveniment. Spre iubitul fiu al patriei și poporului se îndreaptă tineri cu brațele încercate de flori. Sint flori roșii ale recunoștinței.

Gîndurile tinerilor, conștiința întregii națiuni vibrează cu emoție: odată cu pragul noului an intrăm în luna în care fiul cel mai iubit al patriei, marele bărbat al țării, omul între oameni, împlinește 60 de ani de viață și 45 de ani de neîntreruptă și dirză activitate revoluționară. Corul, și cu el sala întreagă, cîntă un cîntec nou: „Mulți ani, președintelui țării!” Un stol de copii cu tradiționalele sorcove se apropie de tovarășul Nicolae Ceaușescu și glasul lor răsună pur, cristalin: „Mulți ani vă spunem, cu inima fierbinte! Să trăiți cu bucurie în frumoasa Românie! Să trăiți, să înfloriți, sănătos mereu să fiți, pentru-a patriei urcare, nouă — pildă roditoare, de trăire-n frumusețe. La mulți ani cu tinerețe!”

„La mulți ani cu tinerețe!” Este urarea, pornită din adîncul inimii, pe care întregul nostru popor o adresează tovarășului Nicolae Ceaușescu, odată cu angajamentul hotărît, energic, revoluționar, de a-i urma întotdeauna minunatul exemplu, de a clădi, prin fapte de muncă plină de abnegație, tot ceea ce hotărăște partidul, secretarul său general, spre binele patriei, al națiunii noastre, pe drumul de lumină al socialismului și comunismului.

Acestor sentimente le dă glas tovarășul Ion Traian Ștefănescu, prim-secretar al C.C. al U.T.C., ministru pentru problemele tineretului: „Noi, toți, întreaga generație tînără a patriei, își îndreaptă gîndurile cu recunoștință profundă către dumneavoastră, conducătorul iubit al partidului și statului nostru. Vă încredințăm că în 1978, în anii ce vin și întotdeauna, vom urma neabătut partidul, supremul dumneavoastră exemplu de muncă și viață. Peste puțin timp, întregul popor, cu bucurie și cu adîncă mîndrie, va serba ziua dumneavoastră de naștere. Vă rugăm să ne permiteți, iubite și stimate tovarășe secretar general, să vă adresăm în numele tinerei generații, din toată inima, multă putere de muncă, fericire, sănătate, viață îndelungată, spre bunăstarea patriei noastre socialiste, a întregului nostru popor.”

Urale și ovații nestăvilite răsună în această noapte, miile de tineri cîntă cu cea mai tîncrescă bucurie: „Mulți ani trăiască!”

În această atmosferă de înălțătoare vibrație patriotică, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU se adresează celor prezenți, și prin ei, întregului nostru tineret.

„Aș dori să subliniez, a spus tovarășul Nicolae Ceaușescu, contribuția uriașă pe care tineretul muncitoresc, țărănesc, intelectual, întregul tineret al patriei noastre o aduce în toate domeniile de activitate, la înflorirea României socialiste. Avem în față un program minunat. Ați contribuit prin munca voastră, dragi prieteni tineri, dragi tineri comunisti, la înfăptuirea succeselor pe primii doi ani ai cincinalului. Sint ferm convins că și în anul viitor veți fi în primele rînduri pentru înfăptuirea cu succes a Programului elaborat de Congresul al XI-lea de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate, de ridicare a bunăstării și fericirii întregii noastre națiuni.”

„La mulți ani!” — răspund mii de glasuri urării adresate de secretarul general al partidului. Apoi, o horă tîncrescă se încinge în marea sală, în care se prind, cu voieșie, tovarășul Nicolae Ceaușescu, tovarășa Elena Ceaușescu, ceilalți tovarășii din conducerea partidului și statului.

Este o imagine vie a minunatei unități dintre partid și popor, dintre națiune și conducătorul ei, o imagine care, în această noapte de temelie pentru un nou an de muncă și victorii, capătă forța unui veșnic simbol.

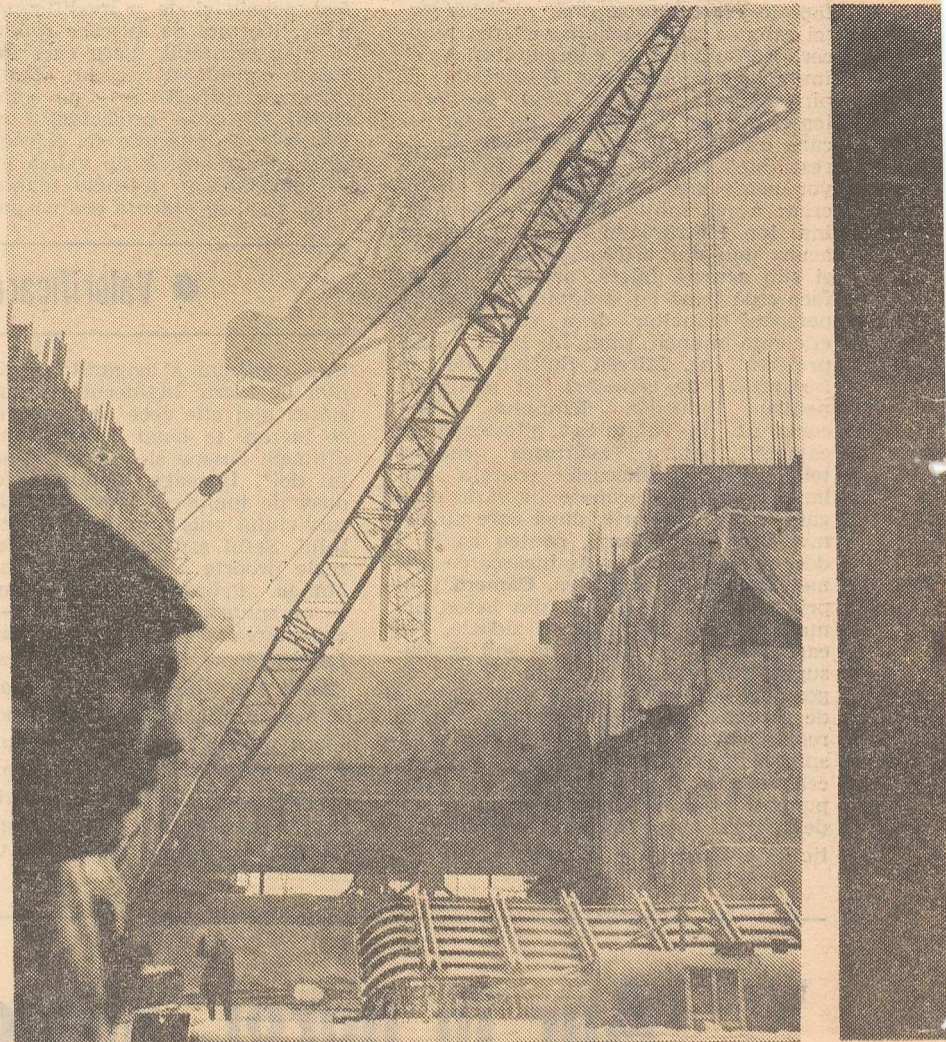
Oameni pe Olt, su

O salbă de oglinzi care sar în cascadă, cu intermitență ritmică, fără să se spargă, între munți și Dunăre. O suită de ceruri așezate în trepte, între ieșirea Oltului din defileu, din întunericul mineral al munților, și pierderea lui în cîmpie, spre zările de cleștar ale fluviului. Un cîrd de lacuri de-a lungul Oltului, unele uriașe, ajungînd pînă la 250 de milioane de metri cubi de apă, lacuri de șes sau lacuri alpine, în care mumiile brazilor înecați nu povestesc despre catastrofe, ci despre o operă săvîrșită cu compasul și rigla. Acest miracol estetic, care nu figurează încă nici în textele, nici în planșele cărților noastre de geografie, această operă a miinilor omului, ivită pe-aici doar de niște ani, dar convingătoare ca și un spectacol al naturii, ca și o capodoperă naturală, convingătoare ca și cum natura ar fi lucrat-o încă din ere geologice, se cheamă **suita, salba sau cascada** (ii putem zice cum vrem, toponomastica încă nu-i stabilită) **hidrocentralelor de pe Olt**. Una din cele mai spectaculoase lucrări hidroenergetice ale țării, una din cele mai interesante din Europa, o lucrare de concepție românească, executată exclusiv cu forțele noastre, de la desenul tehnic (operă a I.S.P.H.—București) la turbinele („made in Reșița”) care transformă Oltul în energie electrică. Primele patru hidrocentrale (cele de la Dăești, Rîmnicu Vilcea, Riureni și Govora) produc deja, au livrat sistemului energetic al țării peste un miliard de kWh. Alte nouă (cele de la Turnu, Călimănești, Băbeni, Ionești, Zăvideni și Drăgășani, județul Vilcea, Străjești, Arcești și Slatina, județul Olt) sînt în plină construcție, își edifică barajele, digurile, căile de acces, zidurile centralelor, oglinzile fluide ale lacurilor de acumulare, dislocînd un întreg peisaj (care uneori, precum la Turnu, poate însemna niște munți!) fabricînd în locu-i un altul. Peste 10 milioane de metri cubi de pămînt și piatră s-au excavat doar la cele patru hidrocentrale care produc. Dincolo de rostul economic (o putere instalată de 1200 MW, o producție anuală de 3 miliarde kWh), această salbă sau „cascadă” de hidrocentrale înseamnă, cu alte cuvinte, o modificare substanțială a geografiei, și deci a microclimei, care se va imblinzi, se va îndulci, va deveni mai umană. Biologii au și început să studieze aclimatizarea păsărilor migratoare pe noile lacuri. Cînd cormoranii, lișițele, rațele, berzele iau act de existența unor astfel de puncte geografice, făcîndu-și-le locuri de popas, înseamnă că natura le-a votat, le-a acceptat definitiv. Umanizarea geografiei și deci a climei nu poate să nu aibă și consecințe asupra firii omului, chîț că nu subscriem integral la această teză, căreia îi opunem zicala românească a omului ce sfințește

locul. Această sfințire a locurilor s-a produs, pe aici, la dimensiuni geografice, într-un răstimp de numai cîțivc ani, prima mușcătură de excavator, pe cel dintîi șantier al hidrocentralelor de pe Olt, petrecîndu-se la 21 octombrie 1970, undeva, lingă Rm. Vilcea, la punctul numit Goranu.

De-a lungul Oltului se făurește deci un nou peisaj, un peisaj ce este operă a omului — a omului ce sfințește locul — și pe care se cuvine să-l primim dintr-un unghi care este al lui, al acestui om. Cine e el? Cine sînt cititorii acestui nou peisaj? Sînt, evident, niște creatori, creatori în înțelesul major al cuvîntului, artiști ca și cei din vîrsta clasică a culturii românești, mulțime de meșteșugari care provin direct din vîrsta populară a culturii, oameni care realizează cu competență și dăruire această lucrare ce reprezintă o performanță de gîndire tehnică și de artă. I-am cunoscut, în primele zile ale noului an, pe mulți dintre ei, și satisfacția de a-i ști nu e mai mică decît aceea de a-i fi întîlnit aievea pe vechii cititori de civilizație ai acestui pămînt. Primii au venit pe valea Oltului în urmă cu două milenii, cu trupe și mașini arhaice de luptă. Șoseaua romană, tăiată în piatră, le conservă și azi amintirea. Urmașii, continuînd gestul edil, prelungesc drumul arhaic, înarmați cu mașinile acestei epoci.

Chiar la ieșirea din defileu, acolo unde apele Oltului încă spumegă, înfiorate de răceala minerală a pietrei pe care au străbătut-o cu ferăstrăiele lor fluide, e șantierul hidrocentralei Turnu, cea mai tînără dintre construcțiile Oltului, inaugurată la 7 septembrie 1977. E, în același timp, adică va fi, și cea mai mare (cu o putere instalată de 70MW, adică aproape de două ori mai mult decît puterea tuturor centralelor electrice din România anulului 1938) și e, ca spectacol al muncii, cea mai „fierbinte”, albă riului fiind aici îngustă, prăpăstioasă, abruptă, capricioasă, vrăjmașă, punînd constructorilor probleme grele. Dar ei, constructorii, făuresc, cum spuneam, nu numai un nou peisaj, nu numai un strat nou de civilizație, ci adîncesc, în același timp, un arhaic strat de cultură, în care se întîlnesc cu strămoșul edil, pietrele fiind așezate în rost parcă de aceleași miini, cu priceperi diferite de la epocă la epocă. Chiar în hotarul șantierului e castrul roman Arutela, monument pe care noua construcție îl ocolește cu grijă, ba, mai mult, i se subsumează, dacă se poate zice astfel, inclusiv ca prezentă, în peisaj. Schițele proiectanților, ni se spune, au pus construcția „în rimă” cu castrul, decizînd, printre altele, protecția digurilor nu cu beton, ci cu piatră, astfel încît între monumentul antic și cel modern desenul,

Ion Șahinian, inginerul cu investițiile, reprezentant al beneficiarului, față în față cu investiții șef de echipă, as al montajelor, posesorul a două miini de aur și al unei miinți care gîndește

în peisaj, să se continue, într-o relație de reciprocă și subtilă valorificare în chenarul aceleiași file. Aici, lingă izvoarele istoriei, Oltul va deveni, în curînd, lac alpin, avînd, ca niciodată pînă acum, șansa de a putea contempla în liniște cerul. Ii vor tulbura meditația doar stururile repezi de nori, stururile repezi de păstrăvi ce vor visli în odînc, vislele turiștilor care vor căuta aici, lingă vechiul castru, liniștea și singurătatea între stururile de nori și de păstrăvi. Ca să se ajungă la acest moment, la această liniște, la acest inedit echilibru al geografiei și al istoriei, închegînd o altfel de intimitate a locului, căreia omul îi poartă de pe acum nostalgia, citeva sute

de constructori dau, la ceasul de față, o bătălie cu adevărat eroică. Pe unde acum curge Oltul vor fi barajul și centrala electrică, pe unde acum e calea ferată (vechea, frumoasa cale ferată a defileului, construită la sfîrșitul veacului trecut) va curge Oltul, strămutat pe o nouă albie, pe unde acum nu-i nimic, adică nimic altceva decît pictura muntelui, va fi calea ferată, deviată pe o distanță de 800 de metri. Șenalanul pentru devierea Oltului este gata, noua cale ferată este gata și ea, ea pornește chiar de lingă castru, „ca o simbolică magistrală pentru noua mișcare a vremii” (comparație pe care o citim într-un articol afișat la gazeta de perete a șan-

CITEVA CLIPE DE ANUL NOU — LA MUZEUL TOADER HRIB DIN ARBORE

„În fiecare zi să

lucrezi pentru neamul tău”

Așa își începe în fiecare an **Toader Hrib** jurnalul în care-și notează zi cu zi tot ce i s-a întîmplat sau cine i-a trecut pragul muzeului din comuna Arbore, județul Suceava. La fiecare început de an, de ani de zile, Toader Hrib repetă această frază devenită pentru el lege. Despre autorul „**Cronicii de la Arbore**”, aflată deja la a doua ediție, s-au scris multe articole și s-au făcut zeci de emisiuni la televiziune și la radio, nu numai în limba română dar și în multe limbi europene. Mulți care vin să viziteze minăstirea de la Arbore trec neapărat și pe la muzeul lui Toader Hrib. L-am vizitat recent. La intrare, la loc de cinste, pusă sub geam și în ramă, era atîrnată diploma prin care lui Toader Hrib i se conferea premiul I la Festivalul național „Cîntarea României”, ediția I. Nea Toader m-a primit așa cum obișnuiește, și cum a învățat prin partea locului, cu vin de cîreșe, băut

direct din butie de lemn de cîreș. „Ni se dezleagă limba și amintirile vin mai repede”, îmi spune Toader Hrib. „Nu beau decît un pahar sau două și numai cînd am musafiri. La cei 80 de ani ai mei acest vin îl consider ca o doctorie”. Într-adevăr după un pahar de vin și cîteva nuci începe să-mi povestească că și în acest an în ciuda vîrstei a muncit mult. Începe să-și răsfoiască jurnalul aducîndu-și aminte și zăbovind peste fiecare însemnare. Îmi povestește că în '77 a mai înzestrat muzeul cu cîteva picturi vechi de peste 300 de ani găsite prin partea locului, cărți și niște griu dacic vechi de peste 2000 de ani. Îl rog să-mi povestească o întîmplare a anului trecut de care-și aduce aminte. Răsfoiește din nou jurnalul, mai soarbe o înghițitură de vin și începe să-și depene povestirea. „Acum iarna nu vine prea multă lume pe-aici la mine. Pînă și cei din sat au început să-și rarească vizitele. Simt cînd sparg lemne că au început să mă lase puterile. În schimb vara vine foarte multă lume aici. Vin elevi de la Suceava, vin turiști din toată țara și foarte mulți străini. Într-o zi, de-abia se făcuseră perele de mărimea monezilor, se oprește la mine în poartă o mașină mare cit un car de pe la noi. Coboară cîțiva turiști străini și după ce vizitează muzeul, și după ce le explic în parte fiecare exponat, după ce-au făcut fotografiile și m-au imprimat pe un casetofon, unul din ei mă ia deoparte și-mi spune că l-ar interesa să cumpere de la mine o cruce de lemn în care este sculptat zim-

brul Moldovei și o pictură veche pe lemn. Drept să vă spun eu atunci nu prea am înțeles despre ce este vorba. A doua zi, a venit din nou pe la mine însoțit de un tînăr care vorbea românește și limba lui. Mi-a numărat zece mii de lei și mi-a spus că banii sînt pentru sculptura în lemn iar pentru pictură îmi lasă mașina de-afară. M-am uitat la ei și de-abia atunci am înțeles despre ce era vorba. Doreau să scoată acele rarități din țară. L-am rugat pe tînăr să-i spună străinului chipș și plin de bani că dacă pentru el aceste lucruri valorează atîta, cit ar crede el că valorează pentru mine și pentru neamul meu aceste rarități? S-a uitat din nou la mine, s-a uitat la exponate, le-au fotografiat din nou și mi-a strîns mina și au plecat”. Am privit și eu acele rarități ale muzeului din Arbore. Lingă ele era scris pe o etichetă, stingaci: „Nu puneți mina să rămînă și-pentru alții care pot veni după noi”. Cum era de anul nou, după ce l-am ajutat pe Toader Hrib să-și spargă niște lemne, după ce m-am mai plimbat prin cele două camere țărănești care formează muzeul, la plecare, în poarta țărănească l-am întreat la despărțire: „Nea Toader, acum că începem un nou an ce te gîndești că vei mai face”? S-a uitat la mine, a început să-și frece miinile de ger, și-a îndesat căciula pe lingă sprîncene ca să nu observ fruntea încrunțată și mi-a spus: „Cred că voi mai trăi cîțiva ani. Tot ce am strîns aici este o muncă de ge-

nerații. Familia mea strînge exponate pentru muzeu de pe la 1700. Această dragoste față de măturile istoriei s-a transmis la noi în familie din tată în fiu. Eu nu mai am pe nimeni. Așa că totul o să rămînă celor care m-au ajutat, adică cei de la Consiliul culturii și educației socialiste de la Suceava. Cit voi mai trăi, voi folosi acest timp să servesc din tot sufletul meu pe om, neamul și țara mea, socotîndu-le cele mai înalte îndatoriri omenești”.

Taxatoarea cu matricolă de elev

În ziua de 1 ianuarie, în primele ore ale dimineții, în mașina 49 incasatoare era o elevă. Pe genunchi avea o carte cu copertele învelite în ziar și deschisă undeva pe la jumătate. În fiecare stație, tacticoasă și plină de răspundere, avea grijă ca ușa din spate de care răspunde să se deschidă sau să se închidă la timp, să elibereze bilete călătorilor, să dea restul — iar între stații își arunca din nou privirea pe cartea pe care o pitea ca la școală. Am profitat de ocazie că la pădurea Băneasa nu s-a urcat nimeni și am întreat-o dacă este într-adevăr elevă. Da! Sînt elevă în anul I-D la Liceul de matematică și fizică „Ion Luca Caragiale” din București. Aveam să aflu în conti-

RUBRICA MEA

„Iubirea de moșie e un zid”

Ați recunoscut, în acest titlu, un fragment din răspunsul lui Mircea către Baiazid, din **Scrisoarea III** de Eminescu. Cred că nu mai e nevoie să-l încadrez în contextul, cunoscut tuturor iubitorilor de literatură, care l-au citit și îl recitesc pe „cel mai mare poet al românilor”, așa cum l-a numit, cu un veac în urmă, prietenul său, Ion Creangă.

Acest fragment, în memoria tuturor, a fost recent luat ca titlu în *Colecția Cogito*, din Editura Albatros, pentru o culegere de **Proverbe și cugetări despre patrie**, alcătuită de Vasile Vasile, cu o prefață de Mircea Sintimbreanu. Peste două mii de citate, multe tălmăcite din diferite limbi, vechi și moderne, sint urmate de o amplă bibliografie, de un indice alfabetic de nume și de un indice tematic.

Nu toate aforismele citate tratează despre patrie și patriotisme. Astfel, într-unul din catrenele (rubairi sau rubaiate) ale poetului persan Omar Khayyam, citim o laudă a omului:

„Omu-i țelul, piscul lumii de planeți,
giuvaeru-amarei, trecătoarei vieți...
Dacă universu-i un inel gigantic —
omul este — sigur — piatra lui de preț!”

Antologistul a încadrat acest splendid catren în rubrica **Dragostea de oameni**, considerând-o o subsumare a dragostei de țară.

La aceeași rubrică, citim după Tudor Arghezi, din **Răzlete**:

„Vreau, cînd string mina unui tînăr, să am senzația că am îmbrățișat un om întreg și adevărat”. Să lăsăm însă aceste interesante „hors-d’oeuvre”, și să trecem la tema propriu-zisă.

La rubrica **Patrie, popor**, ni se dau, în paranteză, sinonimele din limba noastră la cel dintîi cuvînt: „(țară, pămînt, glie, moșie)”.

Acestor echivalențe li se adaugă în **Dictionarul explicativ al limbii române** (1975) multe altele, mai extensive, adică nereductibile la un singur cuvînt, dintre care cea mai scurtă este de două sau trei cuvinte: „pămînt natal, loc de baștină”. De fapt, nimeni nu spune în românește: „patria mea este

Urlați”. Expresia este tipic franceză (Rouen, la patrie de Corneille, — Rouen, orașul de baștină al lui Corneille). Nu sintem de acord nici cu definiția patriei: „Țară în care cineva se stabilește definitiv, fără să-i aparțină ca origine, dar fiind recunoscut ca cetățean al ei”. Pentru acești emigranți, noul domiciliu este o patrie **adoptivă**, iar nu de același răsuneț afectiv cu țara în care s-au născut și au crescut. Mai întîlnim și alte definiții în acest dicționar, luate după altele, străine, și care nu sint nici în spiritul poporului nostru, nici în acela al limbii noastre (unul și același!).

Autorul antologiei începe rubrica de mai sus cu o serie de proverbe străine (armean, bengalez, latin, mongol) și numai apoi român, în ordinea alfabetică!

Iată cum, ideea și sentimentul de patriotism, care stau la temelia independenței naționale, pot suferi totuși, pe plan metodic, tirania ordinii alfabetic!

Proverbul românesc, unicul, ar fi acesta:

„Din pumni străini nu te saturi cînd bei apă”. Să fie acesta ilustrarea ideii de patrie sau mai degrabă a vorbei de spirit franceze, cum că nu ești nicicînd mai bine servit decît cînd te servești singur?

Las la aprecierea cititorilor... Ni se dau însă mai jos cuprinzătoare și variate texte, spicuite din scrierile V. Alecsandri, N. Bălcescu, Cezar Bolliac, I. Budai-Deleanu, D. Cantemir, Miron Costin, George Coșbuș, Barbu Șt. Delavrancea, M. Eminescu, Octavian Goga, Bogdan P. Hasdeu, N. Iorga, M. Kogălniceanu, Andrei Mureșanu, I. Nenițescu, Gh. Panu, V. Părvan, Al. Russo, M. Sadoveanu, A. Sihleanu, I. Slavici, Al. Vlahuță.

Din acesta, e dat greșit:

„N-ai învățat durere, ce e să ai o țară” în loc de „M-ai învățat, durere, ce e să ai o țară”.

Poezia. În zile grele, a fost scrisă în refugiul din Moldova, din timpul primului război mondial. Individualist, Gh. Panu cugeta astfel:

„Fiecare individ din o țară își are noțiunea lui de țară, sentimentul de patrie”.

Așa să fie? Sentimentul e același la toți, iar ideea națională este iarăși una singură: țara lui este aceea în care s-a născut, a crescut și a cărei limbă o vorbește.

Cartea se recomandă de la sine prin bogăția și varietatea conținutului, care invită mereu la dialog.

ȘERBAN CIOULESCU ■

NOTE DE LECTURĂ

Sinceritatea frustă

Cartea de poezie a lui George Ciudan, **Virstele dorului**, publicată de Editura „Facla” din Timișoara, apare după 30 de ani de la debutul său în volum. **Răzvrătiri** se intitula acel volum din anul 1947, care era însoțit de o generoasă și dreaptă prefață semnată de Gala Galaction. În acest lung răstimp, George Ciudan publică sporadic poezii prin diferite reviste, ziaristica fiind activitatea ce-i solicită divers și asiduu condeiul. Aceasta, ca activitate publică, deoarece, măturie stînd cartea de față, George Ciudan nu și-a părăsit nicicînd uneltele sale poetice. Poetul a continuat, susținut și consecvent, să-și șlefuiască „în taină” verbul său sincer, autentic. Între cartea sa de debut și cea de acum desigur că sint diferențieri tematică și de realizare. Prima sa apariție editorială e marcată de suflul de revoltă al umilitului social, de „răzvrătirea” împotriva inumanelor condiții în care erau nevoiți să trăiască cei mulți, fie ei țărani sau muncitori. În volumul de astăzi nu sint uitate vicisitudinile trecutului opresor, dar accentul cade pe împliniri, pe realizarea deplină a idealurilor nobile, revoluționare urmărite de poporul nostru, prezență concretă dîndu-le partidul comunistilor pe care, spune poetul: „**Noi il rivneam intruna ca schivnicii păgîni / Infomeați de zăre și mare omenie, / În doine și revolte, în inimi de români / Il tot visam lueafăr nestins în veșnicie**”. Ceea ce însă apropie ambele cărți e trăsătura definitorie a poeziei lui George Ciudan: dragostea înflăcărată față de popor, de patrie, de partid. Și în primul și în cel de-al doilea volum confesiunea acestei mari dragoste e comunicată direct, fierbinte, contagios. Prospețimea versului din întîiul volum apare nealterată, după atîția ani, și în cel secund. Prospetăime ce-i întregită substanțial de autenticitatea sentimentelor. Poezia lui George Ciudan conține o mare capacitate emotivă. Sinceritatea e fățișă, nedisimulată.

Duhul ardelean tutelează versul poetului. Incandescentul său patriotism își are sorgința în satul transilvan: „**Sint frate cu brazii acestor păduri / Care au învățat frunza să plîngă, / Să se roage la soare, / Cînd sălbatic, negre securi / doina voiau s-o omoare. / Priviți! Pădurile mă țîn în brațele / lor de argint, / rid cu mine în hohot și chiuiesc / și-n fiecare vară, / eu și pădurile zicem cîntecul nostru / nemuritor, românesc**”.

În contextul poeziei de azi cartea **Virstele dorului** atestă un poet ce-și impune un profil distinct.

Adevărul simțirii, autenticul ei, conferă nota specifică a liricii lui George Ciudan. Sau, dacă vreți, poetul se distinge prin absența oricărei mimetism.

TRAIAN STOICA ■

Flori de mac

Un discurs poetic împărțit în XXXVIII de secțiuni sau „secvențe”, închinată vitejiei românilor în Războiul Independenței, rostește cu convingere și fervoare, cu patetism, pe alocuri cu reală emoție, cu reală forță, Romulus Cocojaru, într-o carte care se cheamă **Flori de mac**. Cartea, e viguroasă, scrisă cu peana plină de robustețe și har cu care se povesteau marile fapte de vitejie păstrate în cronici, ambiția autorului, clar afișată, fiind chiar aceasta, de cronicar (în versuri albe și cu o scriitură deliberat „prozaică”) din stirpea vechilor con-

CRONICA LITERARĂ

Nicolae Dan Frunteleată:

„Puterea sunetului”

Debutul în volum al lui Nicolae Dan Frunteleată nu mai surprinde: tocmai fiindcă este al unui poet pe deplin format. Poemele sale conving, în primul rînd, printr-o vigoare disciplinată. Nici o notă discordantă nu-și face loc, adică nici un exces. Vom întîlni nu o dată și elemente de recuzită: e vorba fie de tradiție (cu sugestii de substrat arhaic), fie de

maniere mai noi. Poezia nu se reduce însă la atît. Pe undeva chiar ignoră singularizarea cu orice preț; în nici un caz, n-o face prin procedee factice. Poetul este pur și simplu el însuși, fără nici o altă insinuire, deși — se înțelege — vine cu o formulă de sinteză: formulă ideală pentru un debutant nu prea grăbit și nedispus ca să-și limiteze cumva cimpul percepției poetice. Fiindcă un stil propriu cu adevărat nu lîmitează, ci doar delimitează.

Mai mult sobru decît lapidar, poetul folosește deocamdată destul de puține cuvinte. Accentul cade propriu-zis pe forța de expresie, altfel zis pe prospețimea limbajului, oricît am fi tentați uneori să-i imputăm obediiența folclorică: „Pădurea se scutură de lupi / vracii se închid în cercuri de aluni / pulberea lumina lizilor / urlă din scorburi Trif cel Nebun / case zidite pe trupuri pustii / fiecare pom într-un nume / coboară spaimele bătrînilor / peste satul indoit în rugăciune.” Poate că unele imagini (de aici sau din alte poeme) dau impresia de artificiu. Cu atît mai bine, din moment ce efectul global e strălucit. Ni se pare însă că poetul n-are încredere deplină în imagine. El aspiră la o concrețune mai pură: la ceva care să nu fie nici reprezentare și nici sens — ci numai sunet.

Dar „puterea sunetului” este de fapt puterea cîntecului, ca aspirație la eternitate: „Și s-a ales în cumpăna apei / drumul lor și locul de veac / după puterea de sunet răsădită / în cimpia auzului fără de moarte / și în suflul celor de-acasă”. Poetul n-a renunțat la metaforă. Caută însă echivalențe unice, inedite, mergînd pînă la crîsparea onirică: „cînd oasele visului / taie prin pernă / numai ciinele-corb / latră-n copite / iar ochii se umflă de sete / pămîntul atrînd de aer / cu urme-nghețate în pîntec / la capăt...” Altele modifică sensul confesiunii, punînd eul între paranteze (nu lumea). Aparent cel puțin, dispoziția preferată e un fel de uitare de sine, de amortire a simțurilor. De unde rezultă o senzorialitate senină, calmă, intuită (paradoxal totuși) ca o comuniune carnală, oarbă, cu lucrurile: „Noaptea un orb șterge fruntea la uși / intră în lemn sîngele lui / singurul glas care-l știe e mut / liniște ca în mormintele de greieri / orbul de spaimă se face copac / boinov cu frunze răscuțite pe viermi / și fuge în lume și lume-i o apă...”

Insufletește, apa, muntele, focul (ca dealtfel toate elementele) devin pretext de baladă: am putea cita poeme întregi. Mai sus am reprodus din **Balada apei** și **Balada orbilor**. Oricum, lucrurile sint mai epice decît suflul. Cu tot aerul ermetic (uneori), poemele lui Nicolae Dan Frunteleată au o remarcabilă fluiditate. La aceasta contribuie și motivul călătoriei. Trebuie subliniat însă că mișcarea primește de astă dată un sens mai mult regresiv. Poetul își manifestă dorința de a fi „cît mai aproape de margine”. Tot o aspirație fragilă este și aceea de a trăi „ca un fir de iarbă” sau de a fi „rob al vîntului și pămîntului”. Reversul regresivității și al fragilității nu se lasă totuși prea mult așteptat. «Marginea», deși pusă sub zodia departelului, se dovedește pînă la urmă a fi locul sacru, adică spațiu fără de spațiu — pură proiecție interioară. „Cîntăreții aceia frumoși așteaptă / În cimitirele înalte ale vîntului / Și nu se știe dacă acolo-i marginea / Sau poate miezul pămîntului”. Metafora se bazează aici pe echivoc. Deocamdată aproapele și departele se exclud. Sensul ar fi acesta: epuizînd toate distanțele, eul ajunge din nou la sine. Important e însă că fantezia „spațio-temporală” a poetului n-are limite și transformă de cele mai multe ori imaginea (ca percepție limitată) în viziune: el zice frecvent „dealul îndelungat” sau „muntele de sunet”.

Există totuși la Nicolae Dan Frunteleată un „topos” privilegiat, o matrice unde aproapele și departele fuizionează — satul: „mereu noi ajungem tîrziu / cu ochiul prin vorbele moarte / satul e piatră albastră / care ne minte departe”. Într-un alt poem satul se confundă mitic cu bunica sau pur și simplu cu părinții: „Seara, bunica e un sat / la marginea de sus a pămîntului”. De sat se leagă cele mai puternice viziuni lirice din acest volum. Gîndul ne duce fără nici o ezitare la Lucian Blaga.

Un întreg ciclu (de poezie declarat patriotică) se intitulează, cu versul lui Dosoftei, **Peste luciuri de genune**. Lucru notabil însă — acesta nu face discrepanță cu celelalte două: **Puterea sunetului** și **Cîntăreții aceia frumoși**. În general, poetul elimină convențiile: este original cu deosebire în tabloul sintetic evocativ, dar și în interpretarea nouă, șocantă pe care o dă temelor sacrosancte (fără să le coboare). Un poem subtil ni se pare **Leție de istorie**: „Ion Vodă cel mort, / legat de patru cămile / de patru cuvinte / și fruntea lui / ușă la pronaos / Noi vorbim, vorbim / ploaia crește cîmpul / unde cronicarii / înjugați la vorbe / il ară pe vodă / și-l seamănă-n patru / în patru cămile / în patru cuvinte”.

La primul său volum, Nicolae Dan Frunteleată este pentru noi și pentru Poezie o certitudine.

CORNEL MORARU ■

INTRE CLASIC ȘI BAROC

Donatello Chiparoșii

Prin secolul al XVI-lea, istoricul Varchi pune pe seama cerului florentin darurile sufletești ale locuitorilor acestui oraș. Dar oare putem uita că sub același cer și-a șoptit versurile Angelo Poliziano și au ars ruguri? Sub același cer Michelangelo a fost orgolios ca în *David* și amar ca în *Noaptea*. Sub același cer Botticelli a pictat *Primăvara* și a mers în cirji. Sub același cer s-au organizat carnavaleturile și comploturi celebre. Sub același cer Savonarola a cunoscut triumful și spinzuratorea. Sub același cer Dante și-a început *Divina Commedia* și exilul. Și sub același cer Gioconda suride misterioasă între amintire și vis... Fără a lua în seamă această dualitate a spiritului florentin, n-am înțelege, poate, sculptura lui Donatello. Dacă Atena antică s-a exprimat separat prin Fidias și Euripide, Florența, când sculptează (prin Donatello mai ales), îi continuă pe amândoi. Ea vrea să stabilească în aceeași operă un acord între soarele care îi luminează chiparoșii și indoielile ei, între cerul senin și moartea de care se teme.

Am spus chiparoșii, nu crinul din stema Florenței, și nu întâmplător. Statuile lui Donatello mă trimit adeseori spre chiparoșii toscani, cu toată lecția lor de noblețe anxioasă. Obeliscuri negre, pe fundaluri șiroind de lumina amiezii, ei înșiși o expresie a înclinațiilor Toscanei de a fi în primul rând o patrie a sculpturii, cea care i-a dat pe Michelangelo, pe Jacopo della Quercia, pe Ghiberti, pe Donatello, pe Della Robbia, pe Verrocchio... solemn, sacerdotali, aproape gotici, eleganți și gravi, pilpiind tragic sub un soare rațional, străjeri imobili și posomorți lângă paloarea măslinilor, deosebiți de cei greci și printr-un plus de memorie parcă, dar și mai roboști, chiparoșii reprezintă o primă lecție de estetică florentină în care gloria e atât de aproape de suferință, o primă inițiere într-un spirit din care logica nu a izgonit tragedia, făcând-o în schimb să palpate ca o flacără neagră pe o colină insorită. Intuneceți, ei scot în evidență lumina din jurul lor. Discreți, nu-și ascund agitația interioară. Sunt o certitudine, dar hrăniți cu toate indoielile. Monotoni și totdeauna gata să reia povestea de la capăt.

Ei pot defini nu numai un peisaj, ci și un secol de pictură. Cu siguranță, au și educat ochiul celor care i-au pictat. Și dacă Fra Angelico a fost străin de vicisitudinile veacului, el n-a fost străin de lecția chiparoșilor care l-au învățat că tăcerea se poate preface în muzică și lumina în stare de spirit. Li întâlnim la Piero di Cosimo, la Filippo Lippi, la Botticelli. Sumbri și exorcițați prin lumină. Neli-niștiți și temperați prin inteligență. Ei nu intră în conflict cu soarele care îi scaldă, dar îi dau gravitatea care altfel i-ar fi lipsit. Uneori, în pinzele Renașterii florentine spun chiar mai mult decât vor să mărturisească personajele pictate în prim plan. Și mai ales ne reamintesc cât de aproape e în spiritul florentin soarele de rug. Atât de aproape încât uneori un singur chiparos ajunge să ne-o spună. Insuși sufletul Florenței freacă în ei. Undeva la jumătatea drumului dintre bucurie și suferință, dar în mijlocul pasiunii. Acolo unde Botticelli își alege culorile pentru chipul *Primăverii*.

Chiar în pictură, Toscana nu-i uită pe sculptori. Înainte de a fi altceva, chiparoșii sunt statui vegetale. Cu atât mai mult, dacă ne oprim în fața lui *David* al lui Donatello care își contemplă victoria cu sabia în mână și cu privirea aplecată, ne vom aminti de ei. Nimic nu pare să-l deosebească pe acest tânăr frumos de învingătorii din Elada, de Apolo învingând șarpele, de pildă. Și totuși o tristețe inexplicabilă plutește pe obrazul acestui *David* de bronz. În buzele lui par să șoptească: „Și acum?” *David* pare să descopere că întrebările abia încep după această victorie. El nu anunță energia mândră și decisă din atitudinea condotierului *Gattamelata* care, pe calul său de bronz, va fi mai imperial decât Marc Aureliu în Piața Capitolului. Și deși Donatello sculptează nu oameni care suferă, ci oameni care luptă, adolescentul care poartă numele lui *David* (și care își ignoră legenda așa cum își ignoră goliciunea) seamănă mai degrabă cu chiparoșii toscani, calmi și foarte clasici în aparență și ascunzând totdeauna un freacă nestăpinit. El aparține unei arte în care, sub forme elegante și grațioase, tristețea ține adesea în câmpul o săbie cu care ar vrea să combată ceva nelămurit, dar pînă la urmă gesturile incremenesc în lumină. Căci Donatello spune lucruri admirabile și când se contradice. Sau ne lasă această impresie încercind să exprime, în același timp și în același trup, frumusețea omului și destinul, într-o Renaștere care reinviind idealurile antice presimte că ele nu-i vor fi de ajuns.

De fapt, la acest *David* al lui Donatello, mai mult decât farmecul lui, mă interesează melancolia lui. De ce este îngindurat după ce a învins? Ce a descoperit în clipa când capul lui *Goliat* s-a prăbușit la picioarele lui? Ce gînd e oare mai puternic în el decât bucuria victoriei? Sau mă înșel? În sensul că propriile mele ezitări îmi joacă feste și mă fac să văd lucruri care nu există, chiparoși contradictorii și învingători melancolici. Dar nu pot să mă apropiu de o operă de artă decât cu păcatele mele. Și, poate, Donatello mă atrage tocmai pentru că el se adresează ambelor personaje care există în mine și le vorbește în același timp; unul care caută cu încăpăținare în liniștea statuilor grecești pasiunea sa pentru lumină și nostalgia unei intelpecțiuni refuzate, un echilibru himeric, poate, în freacă continuu al amintirii; și celălalt, orgolios și convins că există lucruri care merită să fie iubite fără prea multe precauții, spunindu-și că, probabil, nu frumusețea este lucrul cel mai prețios ci dragostea și fericia; viața care nu cere învingători cu sabia în mână, ci gloria de a nu fi singur și de a nu trăi inutil.

OCTAVIAN PALER ■

Alexandru Ciucurencu, pictor român

Alexandru Ciucurencu este, în fapt, un pictor prea puțin cunoscut. El a debutat strălucit și tot ce a lucrat mai apoi a fost operă de calitate. Viața și creația lui au un înțeles adinc și frământat, viața și creația lui sunt neconvenționale dar din pricina faimei timpurii, o faimă care i-a cam intimidat pe comentatori, textele și monografiile privind întregul existenței sale artistice sînt greu de citit și greu de crezut. Ele ne vorbesc de tiparul unui om, or, Alexandru Ciucurencu a fost chiar un om, unul din cei mai decizi oameni ai meseriei de pictor. Știm că s-a născut la Tulcea într-un septembrie de început de

veac, mai știm că a stat, ca în timpii cei vechi, ucenic pe lângă un zugrav, că a lucrat cu G.D. Mirea și Resso, iar la Paris cu André Lhote. Obține un premiu încă la debut și, cu anii, obține toate premiile și distincțiile cuvenite rostului său de artist de marcă și de bun profesor. O multime de studenți îi cinstesc prea plecat metoda și expozițiile îi sînt însoțite cu verbul cel mai cald. Ciucurencu trebuia să fie Artist al poporului și a fost, Ciucurencu trebuia să fie membru al Academiei R.S.R. și nici această onoare viața nu i-a refuzat-o. S-ar putea spune că viața nu i-a refuzat nimic meșterului. Știind totuși atîtea despre personajul pictor, nu putem scăpa de presimțirea lucrului esențial și niciodată spus. O viață care este numai un șir de izbînzii e cam plictisitoare. De ce oare obișnuia să tacă atîta pictorul dacă toate pinzele și cartioanele lui erau perfecțiuni? Ce mai vroia el dacă la a-dinși bătrînețe ostenea, bolnav de moarte, mai mult ca-n tinereți la o artă nouă? Era el chiar atât de convins de absolutul muncii sale? Cu siguranță, nu. Noi nu cunoaștem nimic din cazna artistului. Umblă pe seama firii lui Ciucurencu o seamă de cuvînte șoptite, unii îndrăznesc, din prea ome-neasca cerință a contrariului, să nu iubească această artă. Nu e un secret pentru nimeni că Ciucurencu și Baba sînt șefi de școală și că școlile lor sînt idei diferite despre arta picturii. Sînt situații care ne vorbesc de oameni puternici, de lupta lor pentru a-și impune arta și de a o răspîndi prin elevi. Sînt multe situațiile care ne vorbesc de Ciucurencu Alexandru ca despre un om energic, încăpăținat, apăsător și el de multe ce-uri ale existenței, preocupat de durată, tîmăduit prin artă de deșertăciunile zilei, dar trăind ziua ca oricare cetățean, grăbind să lase urmă în lume, generos cu aceea în pinzele cărora putea să-și regăsească ideea estetică, sceptic înaintea lucrului cu zgomet mult. În fine, un om, chiar dacă mare om.

N-ar fi prima oară cînd contemporanii trăiesc cu o operă, ca după stingere să priceapă ce pierdere au trăit neștiind felul real al autorului acestei opere. Ciucurencu este pictorul unui tablou emblemă — Ana Țăpescu — și mulți sînt gata să repete că tabloul e un moment fundamental al vieții sale. Or, adevărul este că emblema a supralicitat într-atît o anumită dispoziție a criticii încît mulți nici nu mai îndrăznesc să vadă ce sublim autor de naturi statice este meșterul, ce filosofie a eternului consumă ele. O operă poate să devină simbolul unui timp fără a fi, neapărat, o operă de început, profesional vorbind. Nu formulez aici indoieli cu trufia de a zice vorba de răsruce la ziua morții lui Ciucurencu. Vreau doar să spun că respectul meu pentru maestru a sporit continuu înțelegînd că nu există întrebări care în fața operei lui „nu se pot pune”. Mă simt dator să scriu și să am tulburătoare întrebări gîndind la arta lui Ciucurencu și la destinul ei. Sîntem obligați să nu procedăm convențional cu viața și opera unui pictor care a fost orice, numai artist convențional nu.

TUDOR OCTAVIAN ■

Un disc Eugen Barbu

De curînd a apărut, „în afară de serie” cum se zice, un disc conținînd fragmente din cele două ample comunicări consacrate de Eugen Barbu lui Eminescu și G. Călinescu. Expuse în aula Academiei în anul 1975, ele au fost primele manifestări publice în calitate de nou-ales membru-corespondent. Regăsim aici, într-o formă perfect unitară, ce nu dă nicăieri senzația fragmentului, pasajele cele mai scilpitoare din amintirile comunicării, într-o lectură care prilejuește autorului sublinierea acelor idei la care ține mai mult.

Cititor de înaltă clasă al operelor proprii, ca și ale altora, cu bucuria lecturii cu voce tare, Eugen Barbu nu oferă în acest disc un document fonografic, ci un adevărat recital, ceea ce dă auditorului cu mult mai mult decât bucuria ascultării unei voci. Omul este întreg în vocea sa, ca odinioară un Iorga, un Călinescu, un Vianu și discul acesta fără serie se rînduiește, de fapt, de la sine, în acea serie numită „Personalități de seamă ale culturii românești”. Fiindcă un om de excepție, o personalitate incontestabil majoră a culturii românești de azi și din toate timpurile se rosteste despre Eminescu și Călinescu, cu acel aer „de familie”, profund reverențios și totuși încălzit de conștiința congenialității, cu care cîndva s-au rostit despre înaintașii lor cei pe care ni-i evocă.

Recitîndu-și pentru o „versiune de disc” opera, Eugen Barbu i-a insuflat, pentru noi și pentru cei ce vor veni după noi, acel foc lăuntric ce-l mistuie

și-l trădează în adîncurile și înalțurile unei alcătuirii de sensibilitate și gînd printre cele mai uimitoare ale culturii noastre, și pe care nici demonul polemic și nici unele izbucniri tumultuoase nu reușesc să le încetoseze. Rostindu-se despre Eminescu și Călinescu așa cum o face pe acest disc, maestrul Eugen Barbu ne-a dat o imagine ideală, o imagine „clasică” despre el însuși, un punct ferm de unde să-l putem privi. Iată de ce discul recent apărut este mai mult decât amprenta unei voci, pentru posteritate. El este mesajul și crezul unui om, în cultura română și două dintre valorile ei supreme.

O imagine ideală, dar nu o imagine stinsă, pu-drată, convențională.

Ideile și inflexiunile vocii sînt ale unui temperament aprins, ochiul ce contemplă opera predecesorilor, ale unui căutător de comori, lacom de imagini feerice. Destinul eminescian este evocat cu accente de venerație pentru creator și de ură pe cei ce l-au transformat în tragedie. Dar opera este scotocită ca o ladă de pietre scumpe și mătășuri orientale, cu voluptățile unui stilist de geniu, ale unui vrăjitor al limbii române stăpîn pe aceeași carte cu tainele ce fac această limbă să capete „o nouă viață”, cum spunea Măiorescu. Un Eminescu și un Călinescu în al căror univers autorul *Principele* se regăsește și spre care ne poartă o cărare nouă, ce pornește din sine însuși. Putem să bănuim, din aceste fragmente de statuie, ce ar fi un amplu studiu despre Eminescu alcătuit de Eugen Barbu și ce ar putea însemna un monument Călinescu cioplit de verbul său incomparabil.

DAN ZAMFIRESCU ■

Efectul razelor gamma asupra anemonelor

Iată o piesă dezordonată și de serie, urmărită cu interes, scrisă cu nerv, incisiv, sarcastică, în care construcția dramatică și logica tradițională sînt lăsate în plan secund și în care personajele plutesc somnabile, sfîșindu-se, torturîndu-se, supraviețuind lamentabil propriilor cosmare și propriilor iluzii. Paul Zindel, autor dramatic meteoric, răscolește în gunoiul societății de consum și spulberă cu ajutorul citorva existențe umile, în exclusivitate feminine, mitul visului american și al școlii care pregătete incoerent oameni de succes într-un infern. Un infern din care pînă la urmă reușește să se salveze, miraculos, singura ființă clară, singura ființă cu picioarele pe pămînt în stare să vadă dincolo de universul meschin al lucrurilor de prisos, al rufelor murdare, al dezordinii morale, al compromisurilor urît mirositoare, pînă acolo unde razele gamma fac să înflorească totuși ane-

monale speranței. O speranță care apare la limita disperării!

Spectacolul este crud. Cătălina Buzoianu l-a gîndit în tradiția teatrului durerii fără margini și al adevărului fără menajamente, unde gîngășiile provoacă spaime și puritatea deconcer-tează dar pînă la urmă învinge. Spectacolul cîș-tigă, față de film, prin forță de șoc și prin Olga Tudorache, actriță fabuloasă care trece prin rol devoratoare ca un cicon cu nume de femeie. Mergeți să o vedeți pe Olga Tudorache și pe studentele ei (bine distribuite: Rodica Neagu, Adriana Șchiopu, Angela Ioan) cum deschid o fereastră nevăzută să vă arate caii murind sub lună sau anemonele înflorind într-un nor de raze gamma. E un spectacol de șinut minte. De asemenea, extraordinară e în această atmosferă pestilențială actrița Ioana Ciomirtan în rolul unui „cadavru” paradoxal înecîndu-se de repu-tință și trăgînd lumea la fund. Regizoarea Cătă-lina Buzoianu s-a complicat cu proiecții și cu o arhitectură prea costisitoare și inutilă pentru efectul demonstrației, cîtă vreme se aflau pe scenă actrițe de o asemenea forță de expresie, de con-vingere și de seducție ca Olga Tudorache și Ioana Ciomirtan!

A. DOHOTARU ■

Destinul fiecăruia stă în mână și voința sa

— Maestre Ion Voicu, aş vrea să folosim recentele dumneavoastră turnee — cel efectuat în America de Sud, ca și pe cel al Filarmonicii noastre de stat, al cărei director sînteți — drept un pretext al unei convorbiri, de mult dorite și, nu știu din ce motive, aminate pînă acum! Vă ascult.

— Motivele? Sint permanent invitat să cînt la noi în țară și peste hotare. Dar acum, fiind sîrșit de an, cred că este un moment prielnic pentru a-ți vorbi mai detaliat despre toată activitatea mea de la începutul anului și pînă acum. În vară am avut cîteva concerte extraordinare în Brazilia și Argentina, ultimele două concerte programate din Argentina a trebuit să le refuz deoarece urma să deschid Festivalul prieteniei pe care, cred că știți, l-a găzduit țara noastră. Am cîntat în acel turneu Mozart, Paganini, Brahms, Debussy, Enescu, Ravel. Deschiderea stagiunii de toamnă a Filarmonicii „George Enescu” a avut loc pe platforma Institutului de fizică atomică, unde am cîntat Enescu, Ceikovski, Mendelssohn-Bartholdy. A urmat cel mai mare turneu din istoria Filarmonicii „George Enescu” în Europa. În cele două luni cit a durat, am cîntat în șapte țări. Ungaria, Cehoslovacia (la Bratislava, la festivalul internațional), Austria, R.F. Germania, Belgia, Franța și Elveția. Imi pare rău că nu vă pot arăta toate cronicile apărute în țările respective despre filarmonică, cronici cu adevărat elogioase. Am fost considerați ca una din cele mai prodigioase orchestre actuale din lume. Toate cele 35 de concerte au avut o înaltă artistică superioară cu adevărat, miile de spectatori care ne-au ascultat au răsplătit din plin, cu aplauze, măiestria artistică a orchestrei filarmonice.

— V-aș ruga ca, profitînd de dubla ipostază în care v-ați aflat: aceea de solist și cea de director al filarmonicii, să punctați acele particularități ce vi se par importante, atunci cînd evoluțați alături de o formație străină sau de cea a filarmonicii.

— Atunci cînd merg singur, responsabilitatea este numai a mea și pot să-ți spun, fără falsă modestie, că m-am prezentat bine. Cînd merg cu filarmonică răspunderea devine mai mare. Reprezentăm arta interpretativă românească și ea trebuie să se ridice la nivelul unei exigențe deosebite; particip total de la prima notă a orchestrei pînă la ultima, trăind stări cu greu de explicat cuiva care nu este în sufletul meu sau al muzicii. Este cu adevărat o angajare afectivă, dar nu trebuie să uit obiectivitatea și exigența profesională, să nu cad în autoadmirația orchestrei.

— La multe concerte v-am urmărit și am observat că interpretați cu ochii închiși. La ce vă gîndiți în momentele acelea? Ce simțămînte trăiți?

— Atunci intru în lumea mea, imi creez o lume a muzicii, derulînd partiturile și transmitîndu-le prin intermediul arcului și stării mele sufletesti publicului. Este adevărat, nu văd nimic, dar simt publicul aproape.

— Fără a pretinde o „rețetă” a succesului, pe care cred că nici nu mi-ați putea-o da, aş vrea totuși să-mi mărturisiiți ce anume considerați că nu poate lipsi unui artist care încearcă desăvîrșirea sau, dacă vi se pare exagerat, notorietatea artistică. Ce concluzie se degajă, în acest sens, din propria dumneavoastră carieră?

— Nu pot să-ți vorbesc de desăvîrșire, deoarece un artist care consideră că a ajuns acolo înseamnă că s-a plafonat. Desăvîrșirea se caută pînă la moarte. Deci tocmai această căutare și nemulțumire de sine te ajută să progresezi, să urci într-o ierarhie a valorilor, gîndul spre desăvîrșirea artei fiind condiția esențială a progresului sau rețeta de care m-ai întrebat.

— Muzica simfonică își are adepții săi pasionați, aici și pretutindeni în lume. Aceștia rîmin totuși o minoritate. Intrevedeți posibilitatea ca în viitor cercul melomanilor să se lărgescă, ca urmare a formării unei personalități umane multilaterale și complexe? Credeți că este posibil acest lucru, mai ales într-o epocă în care tehnica ocupă tot mai mult din timpul nostru liber?

— La noi se dau concerte în fabrici, în școli există o preocupare serioasă în privința îmbogățirii cunoștințelor muzicale ale tinerilor pe care îi văd la concertele ce le susțin. Muzica îi îmbunează, îi ajută să se debaraseze de lucrurile mărunte, îi solicită la contemplatie. În ceea ce privește tehnica, sălile acestea pline, nu sînt un exemplu grăitor al refugiului pe care și-l caută spectatorii; nu este el un antipod în privința tehnicii? Trăirea pe care o are un spectator într-o sală de concert este cu totul deosebită, se creează un fluid între el și scenă. Și această atmosferă nu poate fi redată de nici o tehnică. Este adevărat că la concerte mai sînt și unii care vin din snobism, dar cei mai mulți sînt veritabili melomani, oameni îndrăgostiți de muzică, acei tineri pe care-i cred multilaterali.

— Amplificîndu-vă activitatea de solist cu cea de dirijor și chiar cu cea de îndrumător artistic, aş dori să știu cum apreciați acum tinărul eșalon de muziceni și cum evaluați, de asemenea,

perspectiva cea mai apropiată a valorilor interpretative românești în funcție de procesul de învățămînt, de posibilitatea de manifestare publică, de repertoriu?

— Poporul român are bogate resurse de talente, cu totul extraordinare și nu de acum, ci de veacuri. Responsabilitatea imensă revine formării și călăuzirii acestor mari talente. Condițiile de astăzi sînt mai bune ca oricînd, iar tinerii au posibilitatea să învețe și să se afirme. Am creat la Filarmonică condițiile de afirmare pentru orice vîrstă, prin concerte-școală, prin concerte pentru elevi, pentru că, să nu uităm, „valoarea nu așteaptă numărul anilor” aceasta o spunea Corneille. Tradiția pe care au lăsat-o George Enescu (la vioară), Florica Musicescu (la pian), Dimitrie Dinicu (la violoncel) a călăuzit renumele școlii interpretative românești și, bineînțeles, eu doresc ca aceia care se ocupă de pregătirea viitorilor muziceni să continue această tradiție, avînd obligație și responsabilitate morală și socială.

— Ca artist modern, ca reprezentant al artei unei țări socialiste, ca un mesager călătorînd prin toată lumea pe itinerarele universale ale artei, gîndesc că trebuie să fiți nu un izolat, ci un om informat, legat și interesat de evenimentele zilei, de soarta omenirii în general. Ce nu vă place în această lume?

— Este adevărat că sint implicat în acest imens mecanism social și nu poate fi vorba de nici o izolare. În afară de mesajul uman pe care încerc să-l transmit prin muzică spectatorilor de pretutindeni, eu rîmin un produs al acestui popor, luînd parte activă la viața socială. Sint membru al Comitetului executiv România—O.N.U., membru în Consiliul Institutului de relații culturale cu străinătatea, director al Filarmonicii „George Enescu”, ca și în alte organisme obștești. Aș dori mai multă înțelegere între oamenii de pe toate meridianele, aș dori ca ei să aibă legături de fraternitate, de intrajutorare și nu intenții de distrugere a națiilor. Să existe mai multă conștiințiozitate și seriozitate în muncă, să fie prețuit acest timp, cu adevărat.

— Mă interesează să aflu de la dv. care, știu bine, ați luptat serios cu viața pentru a putea ajunge aici, să-mi spuneti care este condiția artistului din România zilelor noastre?

— Artistul zilelor noastre are posibilitatea să-și desfășoare talentul într-adevăr, prin condițiile minunate create de regimul nostru, dar destinul fiecăruia stă în mîna și voința sa, el este acela ce poate decide prin seriozitate și respect pentru tot ce i se oferă, să poată cu adevărat să pășească pe drumul de vîrf al valorilor în muzică.

— De cînd ați preluat conducerea primei orchestre simfonice a țării se afirmă că valoarea artistică a acestei formații a crescut considerabil. Cum ați procedat pentru obținerea acestui salt calitativ?

— De cinci ani sint directorul Filarmonicii, de atunci am căutat să completez locurile vacante cu cele mai bune elemente din țară, recurgînd la trei concursuri pentru angajarea unui singur membru. După ce am completat orchestra, cum nu a fost ea niciodată, am început să ascult în fiecare zi, de dimineața pînă seara, pe fiecare instrumentist în parte. Intrau la mine în birou, doi cîte doi și acolo, în liniște, îi ascultam în vederea unei pregătiri de nivelul formațiilor mari din lume. Astfel am ajuns la ora aceasta să avem o orchestră mare și din punct de vedere numeric și ca valoare profesională, să fim cotați drept una dintre cele mai bune orchestre ale lumii, comparate cu orchestrele din Viena, Londra, Berlin, Moscova și New York. Aici s-a creat un climat artistic deosebit, pe care-l trăiește fiecare instrumentist în parte. Sintem o familie bine încheșată și doresc ca acest climat să se păstreze și în continuare, pentru a putea menține orchestra Filarmonicii pe culmea valorilor artistice contemporane. Nu cunosc și nici nu înțeleg cuvîntul burocratie, dar au trecut două ceasuri de cînd stăm de vorbă, aș putea să te acuz că mi le-ai răpit din studiul meu programat, ce zici?

— Mă iertați, maestre.

EMANUEL TANJALĂ

„Rîmin un debutant permanent”

Din partea interpretului Alexandru Mica am primit o scrisoare în care se spune:

«Sintem, din păcate, nevoiți să dovedim ceea ce era de demonstrat căci, citînd însemnările lui Eugen Secleanu, intitulată: „A apăra puritatea folclorului nu înseamnă a o întina”, formulate reparator, ca replică, la articolul „Pentru puritatea cîntecului nostru popular”, semnat de noi în revista „Îndrumătorul cultural” nr. 10/1977, organul de presă al Consiliului Culturii și Educației Socialiste, deducem că autorul, în necunoștință de cauză, încearcă a ne face vinovați de „lipsa” unui așa zis „simț moral” și a unei anume „onestități, spirit obiectiv” și chiar (n.n.) „bun simț”.

E.S. ne impută eroarea ce am fi comis-o, neîncluzînd printre numele de rezonanță artistică ale interpreților noștri de folclor, pe unii din cîntăreții deveniți „deja celebri” ca Ion Dolănescu, Irina Loghin, Benone Sinulescu etc. Este drept că am omis-o printre alții pe Ileana Sărârîou, de exemplu, o talentată solistă de local, a cărei activitate constantă de răs-pîndire a unor istorioare folclorice mai fără „perdea”, de pe estrada restaurantului Cina sau în programe publice, a constituit motivul unei critici severe într-o ședință de analiză a eticii interpreților de muzică populară, organizată de către forurile de specialitate ale A.T.M.-ului.

Comentînd două extrase din articolul nostru, autorul ne sancționează punctele de vedere cu afirmații prăfuite de tipul „după cum se vede Caľavencu n-a murit” atunci cînd subliniem prezența creației folclorice autohtone, în procesul de edificare a sintezei politico-culturale la nivelul societății noastre. sau cu sentențiozitate avocătești de tipul „frază de o vulgaritate cutremurătoare, grave acuzații ce ar fi trebuit dovedite, incriminabile juridic”, deformatoare a sensului real conținut de unele din aprecierile noastre referitoare la așa-zisul cîntec folcloric inventat de cuplul Irina Loghin — Benone Sinulescu, „în pădure la Bălțata”, din care, cu adevărat, luăm cunoștință de desuete, operetistice eşuări amoroase personale, ale celor doi eroi, „ea” și „el”, care ajung să-și reprobeze unul altuia, pe ritmuri folclorice, infidelitatea sentimentală.

Pentru o mai bună edificare redăm textul, care sună astfel: „el” dezolat, ni se confiază: „În pădure la Bălțatu / Văzui pe mîndra cu altul / Eu de ciudă și minie / Am urlat ca lupu-n vie: Auuu!” „Ea”, căutînd să-l liniștească, încearcă să-l convingă că n-a fost nimeni străin ci că „el” s-ar fi speria de propria-i... pălărie. „El” însă nimic! și i-o retează: „În pădure la Bălțatu / N-ai ce căuta cu altul”. Dar nici „ea” nu se dă bătută și plină de o ciudă și minie similare, ripostează: „În pădure la Bălțata / N-ai ce căuta cu alta”.

După ce enumeră și alte exemple de aceeași factură, autorul scrisorii precizează:

«Expresia „netalentată” nu ne aparține, întrucît noi le recunoaștem posibilitățile artistice.

Ion Dolănescu, un alt cîntăret „nedreptătit” de noi, potrivit aprecierii lui E.S., pare a sconta un succes demn de „gloria” cu care s-a acoperit prin lansarea unei crunte prevestiri biblice ce ar urma să se împlinească curînd. zice el: „Foate verde foi de vii / Va veni și două mii / Cînd pămîntul se va opri / Și cu toții vom muri / Atunci va veni un foc mare și-un potop / Cînd pămîntul va crăpa / Și cu toții vom intra / De la străin la român / Asta-i cîntecul meu / Cu tot ce-a dat Dumnezeu / Cu tot ce-a dat și-o mai da / Pînă va sîrși lumea”.

Autorul ne reproșează în final un așa numit „diletantism” și o așa-zisă „lipsă de respect față de valorile spirituale reale” la un loc cu o anume „întinare a adevărului”, care adevăr, care valori nu ni se precizează însă, „dintr-o așa-zisă”, vezi, Doamne, „grîji” pentru puritate”. N-am înțeles dacă cele de mai sus sint adevărurile și valorile ce ar fi trebuit să le respectăm pentru a nu-l supra pe respectivul cronicar. La punctul 6, și ultimul din pseudo-rechizitoriul său, același E. S. ne atrage atenția asupra tentativei ce am comite-o ca „debutant în ale folclorului” prin a ne ridica „chipurile, în viața artistică” negînd orice merite ale cîntăreților pomeniți.

În ce ne privește, vom rîmine permanent un debutant în muzica populară pentru că niciodată nu vom putea spune că stăpînim definitiv toate resursele sensibilității sufletului oamenilor din care ne tragem, ca să putem reda fiecare cîntec ce-l interpretăm la cea mai înaltă tensiune emoțională la care el a fost zămisliț de geniul anonim. Activitatea noastră de cronicar de folclor în care ne „erijăm” (E. S.) cu adîncă credință și constanță de mai mulți ani încoace, este animată de o singură dorință pătimașă: aceea ca toți colegii noștri în ale cîntecului popular să înțelegă că trebuie să facă la fel ca marii cîntăreți — înainteși — și nu invers».

ALEXANDRU MICA

Cenaclul Flacăra al Tineretului Revoluționar

Cronica (299)

Ultima întîlnire pe anul 1977 a membrilor cenaclului Flacăra al Tineretului Revoluționar, organizat de C.C. al U.T.C. și revista Flacăra, cenaclu condus de poetul Adrian Păunescu, a avut loc miercuri, 28 decembrie, la redacția revistei noastre. A fost de față tovarășul Nicolae Croitoru, secretar al C.C. al U.T.C. Cu această ocazie au fost înminate 11 mari premii lui Florian Pittis, Mihail Stan, Radu Gheorghe, Eugen Cristea, Dan Andrei Aldea, Victor Socaci, Adrian Ivanitchi, Doru Stănculescu, Erika Josza, Valeriu Sterian, Mircea Vintilă. Au fost acordate premii pentru popularitate lui Nicu Alifantis (pentru *Trăiască România!*), Sorin Minghiat, Ion Luchian Mihalea, Mircea Bodolan, Valeriu Penișoară.

Întîlnirea a constituit nu numai un moment sărbătoresc în istoria cenaclului dar și un prilej de analiză temeinică a modului în care s-a desfășurat activitatea sa în anul 1977. A modului în care această activitate a fost pusă în

slujba unei arte care exprimă idealurile societății noastre. S-a apreciat că în general membrii cenaclului Flacăra au obținut rezultate frumoase, lucru care se reflectă și în obținerea premiului I la Festivalul național „Cîntarea României”. A fost totodată un an în care cenaclul și-a propus să realizeze un milion de lei pentru a ajuta pe cei care au suferit în urma seismului.

Dacă în 1977 nu au apărut prea multe nume noi în cenaclu, în schimb s-a impus cu multă strălucire nucleul său de bază. S-au creat cîntece noi, dar se cere în continuare îmbogățirea repertoriului. Propunîndu-și educarea tinerei generații, membrii cenaclului se află ei înșiși angrenați într-un astfel de proces de educare, dorînd să transforme cenaclul dintr-o instituție de gust într-una de caracter. Cu acest prilej au mai fost stabilite de asemenea și sarcinile care revin cenaclului în anul 1978, în amplul proces de emulație spirituală și culturală care se desfășoară pe întreg cuprinsul țării.

O. N. U. după a XXXII-a sesiune

OCHII ȘI URECHILE LUMII

Cîntec

O, iubito, vino tu care le știi pe toate, care le explici pe toate în acest secol care le știe pe toate și le explică pe toate, vino, tu, oarecare întrupare a secolului meu, tu care nu mai vii lingă mine când scriu și citeșc fiindcă te-ai săturat de cite scriu și citeșc, complicități și sofisticind prea mult, cînd toate, zici tu, sint afit de clare pe lumea asta, vino, fetiță necunoscută care te-ai jurat să nu mai întrupezi decit cunoscutul, finitul, nitul care leagă și dezleagă fenomenele, vino, fie și în vârful picioarelor, plutind crudă sau șăgalnică — liberă ești să fii cum vrei — așază-te pe umărul meu ca o bufniță frumoasă ce ești și explică-mi, rogu-te, tu, cu mintea ta fără de teamă la enigme, ceea ce și specialistul zice că e inexplicabil.

Uite: orice cîntec începe cu trei note — de aceea noi ne-am și despărțit o dată pe „Trois petites notes de musique”... Cele trei note care definesc două intervale și fixează acel început de lume din fiecare melodie au mai multe posibilități de combinare, nouă posibilități, dă-mi voie să te amțeșc puțin; putem avea o urcare și iar o urcare; o urcare și o coborîre; o coborîre și o urcare; o coborîre și iar o coborîre; o egalitate și iar o egalitate (în cazul repetării aceleiași note); o egalitate și o urcare; o urcare și o egalitate; o egalitate și o coborîre; o coborîre și o egalitate. Un muzicolog englez, ce crezi că a constatat studiind mii și mii de melodii populare și culte, clasin-du-le doar după începutul lor? El a constatat că nici aici nimic nu-i întimplător. Cîntecele nu încep nici ele de capul lor. Ele urcă și coboară nu ca valeda, nu ca dealul. Și aici există, fetiță rea a exactității, statistici.

Statisticile, ce spun? Ele spun că, precum oamenii, și cîntecele au combinații de început mult favorizate și altele, mult disprețuite. De la Bach la Wagner, pe 7387 de teme muzicale scrise de 30 de compozitori, frecvența cea mai înaltă este a profilului „urcare-urcare”. Idem — în cîntecele populare, unde cercetătorul a clasat 3763 de melodii și a dat exact peste același clasament ca la „culti”. Luindu-l doar pe cei 30 de clasici, el a ajuns să vadă că 26 dintre ei încep cu o „urcare-urcare”, doar 6 cu o „urcare-coborîre”, unul cu o „egalitate-egalitate” și tot unul cu o „coborîre-egalitate”. În absolut toate statisticile, pe ultimul loc al frecvenței este profilul „coborîre-egalitate”. Combinația asta e cel mai puțin folosită. De ce așa și nu altfel? „Există rațiuni fiziologice pentru asemenea clasamente? E vorba de un fenomen cultural?” se întrebă specialistul și tot el conchide, cum nu se poate mai frumos: „Deocamdată, fenomenul este inexplicabil”.

Știi tu ceva, vrăbiuță a pozitivismului? Ai vreo idee cu privire la cum încep și cum se profilează cîntecele pe lumea asta? Nu, nu emite nimic — nici o silabă, nici o notă, nici un ciripit de idee. Lasă enigma nedezlegată. S-au dezleat atîtea că, rogu-te mult, mult de tot, în anul ce a venit măcar asta să nu dezle-găm, cum se leagă și de ce se leagă așa, ceea ce îngînam.

De ce taci?

Și ce te-a apucat să cînți?

RADU COSAȘU

În căutarea soluțiilor juste, realiste

Au luat sfîrșit la New York — o săptămînă mai devreme de încheierea anului — lucrările celei de-a 32-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. Atît forul plenar al Națiunilor Unite — Adunarea Generală — cit și cele 7 comisii funcționale ale acesteia au dezbătut, timp de 13 săptămîni, un număr de 132 de puncte înscrise pe ordinea de zi, cifră care situează reuniunea amintită în fruntea tuturor sesiunilor de pînă acum ale Națiunilor Unite. Activitatea diplomatică multilaterală — rațiunea însăși de a fi a Națiunilor Unite — pusă în slujba marilor comanda-mente ale omenirii și-a găsit o reflec-tare materială în adoptarea a peste 300 de rezoluții și hotărîri (dintre care 155 prin consens), documente ce configurează cadrul actual și de perspectivă al cooperării internaționale în numeroase domenii. Printre acestea, locul de prim rang îl ocupă temele păcii, securității și progresului tuturor națiunilor.

Fără a putea epuiza nici pe departe, în sinteza de față, vasta problematică a celei de-a 32-a sesiuni a Adunării Generale (discutată în 537 de ședințe), vom schița în cele ce urmează doar cîteva din marile capitole, pentru a ilustra rezultatele sale la finele unei perioade de dezbateri și negocieri dintre cele mai active (142 de vorbitori, numai în plenară).

Ansamblul dezbaterilor cu privire la dezarmare a reliefat preocuparea crescîndă a statelor membre față de spirala cursei înarmărilor, mai ales a înarmării nucleare, care constituie un pericol dintre cele mai mari pentru prezentul și viitorul civilizației umane. A fost subliniată cu toată tăria necesitatea intensificării eforturilor pentru realizarea unei cotituri radicale în materie de dezarmare, idee care și-a găsit o expresie dintre cele mai limpezi în concluziile unui raport special, prezentat de secretarul general la începutul sesiunii, cu privire la consecințele economice și sociale ale cursei înarmărilor și efectele sale profund dăunătoare asupra păcii și securității în lume. Acest document a fost elaborat la inițiativa și sub președinția României și a constituit o temă distinctă pe ordinea de zi a Adunării Generale care a oferit statelor membre posibilitatea de a se pronunța încă o dată cu fermitate în favoarea pregătirii urgente a unor acorduri internaționale de natură să ducă la curmarea cursei înarmărilor, la reducerea armamentelor mai ales a celor nucleare. În același timp s-a arătat fără echivoc, că dacă nu vor fi luate măsuri hotărîte și imediate pentru oprirea creșterii arsenalului de arme nucleare și de alte arme de distrugere în masă și dacă nu vor fi întreprinse măsuri de reducere substanțială a acestor arme, alte state se vor vedea nevoite să treacă la adoptarea unilaterală a unor măsuri de ocrotire a propriei securități, prin dotarea tot mai largă cu armament modern. Pe același plan de preocupări, s-a impus atenției concluzia majorității statelor membre potrivit căroră continuarea cursei înarmărilor se află în flagranță și totală contradicție cu spiritul destinderii și imperativul cooperării pașnice, în dezacord cu principiile fundamentale ale dreptului internațional.

Preocupările de ordin organizatoric și instituțional — care reflectă, de fapt, activității de fond — și-au găsit expresia cuvenită în hotărîrea luată de a se convoca

în anul 1978 o sesiune specială a Adunării Generale, consacrată exclusiv problematiceii de dezarmării. Această reuniune va avea sarcina de a proceda la o analiză aprofundată a situației îngrijorătoare create de continuarea cursei înarmărilor, fiind chemată să stabilească noi principii, mai democratice, precum și obiective mai precise și măsuri practice concrete, apte să conducă la realizarea unor acorduri semnificative pentru domeniul dezarmării.

Strîns legate de preocupările vizînd dezarmarea s-au dovedit a fi la Adunarea Generală recent încheiată, opțiunile ferme ale statelor în favoarea soluționării pașnice a conflictelor. În acest sens s-a acordat, în mod firesc, o atenție specială situației din Orientul Apropiat, din Cipru și din Africa Australă. Discuțiile pe aceste teme au reliefat un interes tot mai mare pentru soluționarea pe căi exclusiv pașnice a conflictelor amintite și pentru consacrarea negocierilor directe între părți ca singurul mijloc rațional și eficace de stabilire, menținere și consolidare a unei păci drepte și trainice în zonele care în prezent formează teatrul unor conflicte. După cum era de așteptat, în urma unor dezbateri, deseori aprinse, rezoluția adoptată în legătură cu situația din Orientul Mijlociu reafirmă cu tărie necesitatea instaurării în această regiune a unei păci drepte și trainice, pentru ca toate statele și popoarele din zonă să poată trăi în pace și securitate, în interiorul unor frontiere recunoscute și sigure. În acest scop, forul plenar s-a pronunțat, și de această dată, în favoarea convocării la o dată cit mai apropiată a Conferinței de pace de la Geneva și pentru participarea în condiții de egalitate, a tuturor părților interesate, inclusiv a Organizației pentru Eliberarea Palestinei. Se cuvine a reaminti faptul că în urma cotiturii istorice intervenite în raporturile egipțeano-israeliene datorate hotărîrii celor două părți de a purta convorbiri directe la cel mai înalt nivel, marea majoritate a statelor membre au apreciat că suita de evenimente amintite constituie o noutate de mare însemnătate pentru realizarea aspirațiilor legitime ale tuturor popoarelor din zonă.

O altă arie de activități de prim rang ale Organizației Națiunilor Unite în care anticipările formulate de statele membre s-au adevărit întru totul, vizează cristalizarea tot mai clară a obiectivului fundamental spre care evoluează în prezent relațiile internaționale contemporane: sta-tornicirea unei noi ordini economice și politice internaționale. Dezbatările și consultările multilaterale, intense și aprofundate, purtate în acest sens de-a lungul întregii sesiuni s-au axat, în principal, pe identificarea căilor și modalităților practice de grăbire a procesului de transpunere în viață a programului de acțiuni privind noua ordine economică internațională.

Printre principalele hotărîri vizînd procesul de statonnicire a noi ordini economice se numără crearea unui comitet inter-sesional plenar, compus din toate cele 149 state membre ale O.N.U., căruii îi va reveni misiunea de a coordona acțiunile întreprinse sub egida diferitelor organizații și organisme internaționale în problemele noii ordini. Adunarea Generală a decis, totodată, să convoace în 1980 o sesiune specială pentru a examina și a face bilanțul progresului realizat în instaura-

rea noii ordini economice internaționale. Această sesiune specială va avea, între altele, sarcina de a finaliza noua strategie a dezvoltării pentru deceniul următor. Adoptată la inițiativa „Grupului celor 77” — în cadrul căruia România joacă un rol activ, rezoluția pe tema amintită atrage atenția tuturor statelor asupra însemnătății covîrșitoare pe care o are găsirea de soluții concrete și eficace în problemele dezvoltării și cooperării economice între state, atît pentru reducerea decalajelor economice tot mai îngrijorătoare, cit și pentru menținerea și consolidarea păcii și securității în lume. Modul în care vor fi continuate dezbaterile pe această temă va fi examinat, între altele, la sesiunea organizatorică a ECOSOC, ce se va desfășura la New York între 10 și 13 ianuarie 1978.

O hotărîre de mare însemnătate adoptată de Adunarea Generală se referă la convocarea în 1979 a Conferinței mondiale a O.N.U. pentru știință și tehnologie. Această reuniune, care incununează o inițiativă prezentată de România la O.N.U., în 1970, va marca un pas semnificativ în consolidarea cooperării multilaterale și multiforme pe planul științei și tehnologiei — domenii de însemnătate capitală pentru progresul economic și social al tuturor statelor.

Sectorul social-umanitar al activităților O.N.U. a permis statelor membre să-și definească mai clar opțiunile privind componenta socială a noii ordini internaționale. Un loc de seamă a revenit pe acest plan inițiativelor țării noastre în domeniul tineretului. La propunerea României, 43 de state de pe toate continentele au prezentat un proiect de rezoluție privind proclamarea unui An Internațional al tineretului în care se evidențiază participarea tinerii generații la procesul dezvoltării sociale, precum și contribuția sa valoroasă la statonnicirea unei noi ordini economice internaționale.

Sesiunea Adunării Generale a ilustrat grăitor sprijinul tot mai larg pe care îl acordă statele membre temei creșterii rolului și eficacității Organizației Națiunilor Unite în viața internațională, subiect intrat oficial în „patrimoniul” O.N.U. pe baza unei propuneri românești. Dezbatările pe marginea acestui punct de pe agenda forului mondial au reconfirmat, și de această dată, justetea tezei formulate de tovarășul Nicolae Ceaușescu la recenta Conferință Națională a P.C.R., potrivit căreia „se impune, mai mult ca oricînd, creșterea rolului Organizației Națiunilor Unite, perfecționarea activității sale, a altor organisme internaționale, oferind tuturor popoarelor posibilitatea de a participa în mod organizat la eforturile pentru asigurarea unei politicii noi de colaborare și pace în lume”. Numeroase luări de poziție pe această temă au invederat că în actuala etapă istorică marile probleme internaționale au dobîndit tot mai mult un caracter global și afectează profund interesele tuturor popoarelor. De aceea, soluționarea viabilă a unor asemenea probleme postulează participarea, în condiții de deplină egalitate, a tuturor statelor la elaborarea răspunsurilor așteptate de popoare. Ca principal for politic mondial, în curs de a-și desă-virși universalitatea, O.N.U. oferă instrumentar politic și diplomatic indispensabil pentru examinarea responsabilă și găsirea de soluții juste și realiste în marile probleme ce confruntă umanitatea. Aceasta este concluzia firească pe care o impune bilanțul sesiunii recent încheiate, a Adunării Generale a Națiunilor Unite și care își va revalida actualitatea cu prilejul numeroaselor acțiuni diplomatice multilaterale din anul 1978.

IOAN VOICU

Revelion prin telex

Lumea la cumpăna anilor

Anul 1977 aparține de-acum trecutului. Referirile la „anul acesta” sint încă puține, pentru că 1978 este încă foarte tînăr. El coexistă în gîndurile, în preocupările și sentimentele noastre legat de anul pe care l-am încheiat. Clipa ce face trecerea este infimă, dar cită încărcătură afectivă, cite speranțe aduce cu ea! Fiecare ne-am dori să fie, de fiecare dată, unică în solemnitate și perfecțiune. Viața însă curge firesc, în lume oamenii se nasc și mor, întocmai ca timpul, au loc întimplări care contrazic uneori violent imaginea pe care am dori-o reală. Noul are deocamdată înfățișarea neprevăzutului a insolitului. Ce s-a întimplat, deci, în lume, în prima zi a anului 1978, care sint faptele care au însoțit venirea noului an? Prezentăm cîteva cititorilor noștri, așa cum au fost relatate pe filele agențiilor de presă.

● Anul 1978, a apreciat secretarul general al O.N.U., Kurt Waldheim, în mesajul de Anul nou, reprezintă o răscruce de drumuri, care ar putea să marcheze „începutul unei noi ere în istoria omenirii”.

● Portugalia și Turcia au pășit în noul an fără a fi reușit să rezolve crizele de guvern ce au intervenit în aceste țări.

● Duminiică, în cursul unei ceremonii, desfășurate în aer liber, mai multe mii de persoane au asistat la prestarea jurămîntului celui de-al 105-lea primar al orașului New York. Va reuși Edward Koch să ușureze situația financiară a celui „mai

fascinant oraș din lume”, dar apreciat ca „neguverabil” de către „New York Times”? Oricum, pe noul primar îl așteaptă o misiune grea: 10 la sută din populația orașului șomează, iar deficitul bugetar al metropolei se ridică la fantastica sumă de 400 milioane dolari.

● În timp ce anunța instalarea lui Koch în funcția de primar al New Yorkului, Agenția France Presse semna la ieșirea le pensie a unuia dintre cei mai controversați dintre marii patroni ai industriei americane, Harold Geneen, președinte și director general al societății International Telephone and Telegraph corporation (I.T.T.).

● În același interval — primele douăzeci și patru de ore legate de noul an — aflăm că senatorul democrat Edward Kennedy a sosit la Șanghai (R.P. Chineză) în fruntea unei delegații incluzînd mai mulți membri ai familiei Kennedy. Vizita, întreprinsă la invitația Institutului chinez al afacerilor externe, va dura pînă la 9 ianuarie: 5 zile la Șanghai și împrejurimi, apoi cîteva zile la Pekin.

● O constatare cel puțin curioasă, referitoare la Turnul din Pisa, a fost făcută publică odată cu trecerea într-un nou an. După cum se știe, celebrul monument se înclină în medie cu un milimetru și jumătate pe an. În 1977, înclinația nu s-a accentuat! Deocamdată, experții nu pot să explice dacă este vorba de o oprire totală sau a intervenit doar o simplă pauză în lenta prăbușire a monumentului.

● Nu mai puțin de 80 de persoane au fost rănite în cursul serbărilor care au însoțit venirea lui 1978 în Filipine. Majoritatea acestora au fost victimele petardelor și jocurilor de artificii.

● Tokio, capitala japoneză, considerată ca fiind unul dintre orașele cele mai poluate din lume, s-a trezit în noul an, pentru prima oară în ultimii 7 ani, sub ploaie. Aerul a fost astfel mai pur.

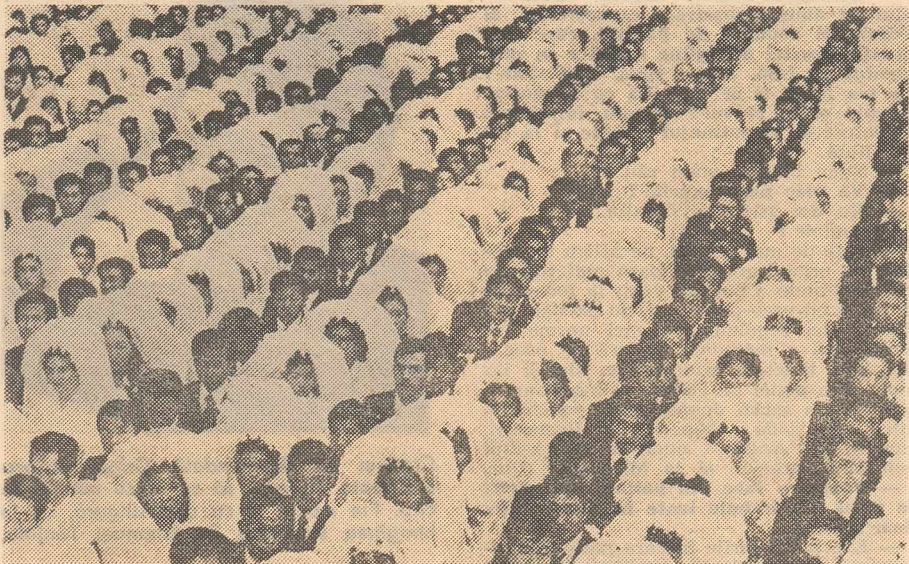
● Locuitorii din Palermo au pășit mai bucurosi și ei pragul lui 1978, tot datorită ploii căzute în ajun, care a venit după o perioadă extrem de secetoasă. Bucuria nu știm însă dacă a fost egală și pentru fabricanții de farfurii și pahare din carton, care, datorită limitării considerabile a rezervelor de apă ale orașului, realizaseră cîștiguri importante. Numeroase persoane au cumpărat, într-adevăr, pentru revelion, farfurii și pahare din carton, pentru a nu avea fireștile probleme cu spălaturile vesleci, din cauza cantității insuficiente de apă.

● La bordul stației orbitale sovietice „Saliut-6”, cosmonauții Iuri Romanenko și Gheorghii Greciko au început anul 1978 sîmbătă 31 decembrie 1977, la ora 11.40 G.M.T. a anunțat agenția TASS. În momentul cînd orologiu al bătut miczul nopții la Moscova, cei doi cosmonauți s-au aflat deasupra Himalaiei.

● Actrița italiană Sophia Loren a fost aleasă ca fiind „sotia cea mai seducătoare din lume” (pentru 1977, bineînțeles) de către „Asociația internațională a admiratorilor femeilor”, reunită duminică la San Diego, California. De 6 ani încoace, această asociație exclusiv masculină, care numără 25.000 de membri, desemnează în prima zi a anului următor, se pare, femeia, actrița, cîntăreata, adolescenta cea mai seducătoare. Celelalte laureate pentru 1977 sint actrița Jacqueline Bisset, cîntăreța Nathalie Cole și actrița Jody Foster.

„Sectele religioase — teribilul cancer al sufletului”

„Omul cu care stăm de vorbă ne relatează o istorie îngrozitoare. El coordonează „Asociația pentru apărarea familiei și a individului”. Sute de familii franceze, ai căror copii au fost derunați de către diverse secte religioase, vin să ceară ajutorul lui Thierry Baffoy. Cuvintele acestea simple, directe, aparent fără vreă încercătură afectivă puteau fi citite pe prima pagină a unei reviste pariziene cu priză la cititori doar cu câteva săptămâni în urmă. Aceleași cuvinte fac introducerea într-o realitate uluitoare, aduc în discuție fapte cutremurătoare, conturează o lume de neimaginat la nivelul civilizației noastre: lumea sectelor religioase”.
Interviul — publicat pe mai multe pagini — pe care „PARIS MATCH” îl ia lui Thierry Baffoy, declarațiile aparținând unor personalități, în fine, ilustrația bogată și sugestivă converg prin a prezenta cititorului o problemă gravă, de acută actualitate în lumea occidentală: proliferarea sectelor religioase. Efectele sociale ale acestui „veritabil cancer al sufletului” cum se exprimă săptămânalul francez, sînt zguduitoare.

Mariajul este colectiv în cazul sectei Moon. Viitorii soți nu se cunosc. Unirea lor este decisă, pe fotografie, de Moon însuși...

Ce se pretend a fi o serie de secte religioase „la modă” în vest și care este adevărata lor față va fi ușor de desprins din cele relatate de Thierry Baffoy, sociolog în viața de toate zilele. Există, reală, înainte de toate, disperarea familiilor celor ce s-au lăsat atrași, s-au lăsat converși la una din secte. Ei sînt pierduți aproape pentru familii, secta îi împiedică să revină la o viață normală atunci cînd le-a mai rămas o fărîmă de voință și personalitate. Organizația exercită asupra lor o serie de presiuni, începînd cu cele fizice. Cei ce reușesc totuși să scape de sub influența nefastă sînt urmăriți, se încearcă recuperarea lor prin diverse amenințări. Amenințări în principal de două feluri: psihice și „simbolice”, numite astfel de sociologi pentru că se referă la ceva care nu există. Ceva de tipul „Voi lansa asupra ta unde malefice care te vor face să înnebunești” sau „Vei muri de moarte violentă”, formule fără nici un efect asupra omului obișnuit, dar luînd proporții reale pentru o persoană care a fost indoctrinată și hrănită cu idei delirante.

doar... citind-o“. Dovada eficacității terapiei prin scientologie nu a fost făcută însă niciodată dincolo de cuvintele amăgitoare, care acționează magnetic asupra persoanelor aflate în situații limită sau într-o stare de mare derută sufletească. O altă sectă, care se numește Sekai Mahikari Bunmei Kyodan — de origine japoneză — pretinde că poate da ajutorul necesar în orice problemă, începînd cu conflictele familiare și dificultățile profesionale și terminînd cu bolile incurabile. Adeptii primesc la sfîrșitul cursurilor de inițiere un medalion despre care se spune că ar asigura legături spirituale cu divinitatea și o broșură ce permite învățarea practicii Mahikari, „pentru a deveni un om capabil să facă minuni”. „Minunile vor avea loc de fiecare dată cînd ridicai mîna” precizează textul...

Majoritatea sectelor își atribuie calități miraculoase. Cazul tipic este cel al „Bisericii de scientologie” din Franța. Aceasta declară război psihatriei, psihanalizei, tuturor metodelor de terapie mentală în afară, bineînțeles, de cele practicate de ea. În „credo”-ul mișcării se spune explicit că terapia mentală nu trebuie separată de religie, ceea ce este de-a dreptul aberant. În documentele interne ale sectei este interzis adeptilor să ia o singură tabletă de aspirină fără permisiunea superiorului ierarhic! Scientologia îndrăznește să publice lucruri de genul următor: „Este dovedit că la apariția primei cărți de scientologie, în urmă cu 15 ani, oameni bolnavi au devenit sănătoși

Fondatorii acestor tipuri de religii sînt considerați de adepti un Dumnezeu în viață. La scientologi el este „tatăl”, „fondatorul”, „creatorul” etc. etc. Organizația este tipic totalitară. Odată intrat în rîndurile bisericii, îți pierzi total independența, individualitatea, dar mai cu seamă... bunurile materiale. Biserica este atît de bogată, grație navililor care au cîștigat un echilibru sufletească sub acoperămîntul ei, cît mai ales unor afaceri veritabile, încît își permite să întreprindă procese împotriva celor ce „îndrăznesc” să facă dezvăluiri, să scrie sau să pună sub semnul acuzației „sfînta instituție”. Ce poate vorbi mai mult despre acest fel de sfidare publică decît faptul că Biserica de scientologie din Franța a intentat procese contra lui... Kissinger, C.I.A., F.B.I.

și o serie de persoane particulare, angajînd în proceduri judiciare aproximativ cinci miliarde de franci francezi!

Un totalitarism excesiv față de șef și organizație există și la adeptii lui Moon. Fiecare membru este un mercenar potențial, secta puțînd dispune chiar de viața sa. Resorturile eterne ce însufleșesc pe propovăduitorii noilor religii sînt banii și puterea. Pentru aceasta, ei utilizează frecvent, în pofida ideilor profese, șarlatania ordinară și escrocheria rafinată, sechestrarea ori răpirea de persoane, violul... Șeful sectei Krishna i s-a găsit un pistol automat chiar sub roba portocalie. Neșeful cu arme nu pare de altfel să fie deloc accidental în rîndul multora dintre acești „emisari ai divinității” pe pămînt. Încă un fapt: în timpul marii foamete ce a avut loc în Bangladesh, în urmă cu cîteva ani, sumele impresionante colectate de membrii sectei Krishna pe străzile multor orașe din R.F.G. au mers direct în buzunarele „marelui maestru”. Comportamentele șefilor acestor biserici, ce apar ca ciupercale după ploaie, dincolo de escrocheria ordinară denotă pentru sociologi o patologie avansată, și nu numai pe plan sexual, cum se lasă să se înțeleagă adesea. Astfel, David Berg, care sub numele de Moise David este fondatorul „Fiilor lui Dumnezeu” transmite adeptilor un fel de texte rectificative ale Bibliei, pretinzînd că Dumnezeu, cu care se întrevide în mod curent, i-a comunicat o interpretare mai bună a acestora. Or, mai totdeauna, noile interpretări se potrivesc mai bine cu obiectivele lui Berg. Din momentul în care a adoptat eticheta „religios”, spune Thierry Baffoy, chiar dacă ar fi vorba pur și simplu de un grup de gangsteri, acesta beneficiază de o oarecare imunitate din punct de vedere legal...

În aceste condiții, numeroase personalități ale vieții publice și politice din țările care, în numele libertății, permit proliferarea a tot soiul de organizații religioase, cer pe bună dreptate un control legal al bunurilor acestora (se știe că averile unor secte sînt fabuloase), al tratamentului inuman la care sînt supuși adeptii. „A te pronunța pentru o libertate politică totală — spune Thierry — nu exclude existența unor reticențe cu privire la un partid nazist, de exemplu...”

Înainte de a se acționa împotriva proliferării sectelor religioase ce alterează și distrug conștiințe, vieți chiar, ar trebui însă acționat împotriva acestor cauze care aruncă zecile de mii de oameni, majoritatea tineri, în focarul șarlataniei cu aură purificatoare. Dar atît timp cît societatea capitalistă oferă multiple și profunde motive de deprimare — lipsa siguranței zilei de mîine, absența unui loc de muncă sigur, alterarea valorilor morale, bogăție și putere pe seama muncii altora, în esență, lipsa totală de ideal — indivizi ca Moon, Berg sau Krishna vor putea încă să fluture prin fața unor minți dezechilibrate vâlul seducător al unei lumi ce anulează orice preocupare, orice grijă, prin dizolvarea personalității în numele unor idei ce ascund, cel mai adesea, sub un fard rafinat, abjecția.

MONDO UMANO ?

„Inepuizabilul”

Onassis

Pe cînd trăia, cea mai mare grijă a lui Aristotel Socrate Onassis era să facă totul pentru a se vorbi cît mai des și mai mult despre el. De prisos să mai reamintim că deviza lui era: „chiar și de rău dacă se vorbește înseamnă că reprezintă ceva”. Așa că, fie de la el direct, fie de la alții se spuneau și scriau atîtea despre el. Și tot de prisos să precizăm că multe erau inventate sau se pornea de la o fărîmă de adevăr pentru a se ajunge la cu totul altceva. Pentru el era bine. Imediat sau nu mai tirziu decît a doua zi dădea dezmințiri ample în care includea dcliberat, tot felul de lucruri noi, ce n-aveau nici o legătură cu faptul de la care se pornește și pe care dorea să-l infirme categoric. Apoi, în felul lui, „adversarul” prelua „pasa” și jocul continua cît mai mult. Desigur, jocul a avut și câteva așa-zise excepții: căsătoria (și divorțul lui) cu Tina Livanos; căsătoria cu Jackie Bouvier, fostă Kennedy; moartea fiului său, Alexandru.

Însă, deși pare ciudat, fenomenul se cam repetă după moartea lui. Nu e cazul să mai amintim că, la început, atenția s-a concentrat asupra clauzelor faimosului său testament: cît va primi fiica sa, Christina, cît va primi a nu știm cîtă soție a lui, Jackie, cît vor primi cei mai fideli colaboratori etc., etc. N-a trecut mult și în atenție s-a aflat divergența (cam mare, după unii: ireconciliabilă, după alții) dintre Jackie și Christina, referitoare la clauzele amintitului testament, mai precis asupra sumei ce revenea fiicăreia.

Dar cea mai recentă reluare a subiectului Onassis o reprezintă moartea mării cîntărețe italiene Maria Callas, cu care, într-o bună perioadă, Ari a avut o mai lungă idilă.

Ca întotdeauna — și acum — totul a fost luat de la începutul începutului. Și tot ca de obicei s-au adus completări unor povești mai vechi, s-au făcut chiar precizări „impurtante” asupra altor probleme spinoase. Și, mai ales, s-au povestit lucruri noi, ori s-au făcut afirmații categorice. De pildă, despre acest iaht — botezat „Christina” — despre care la un moment dat se vorbea numai în superlativ pozitive, acum se citează opiniile unui mare decorator american, Billy Baldwin, care afirmă, despre interioarele iahtului: „era chintesența vulgarității și a prostului gust”. Cît o privește pe Jackie, în ultimul timp nici ea nu e cruțată: s-a ajuns pînă acolo încît s-a aflat că în primul an al căsătoriei cu Ari ea n-a cheltuit pentru îmbrăcăminte decît 1 250 000 (un milion două sute cincizeci de mii) de dolari, în cea mai mare parte a ei cumpărată de pe Madison Avenue din New York. La fel de multe detalii au ieșit la iveală în legătură cu: certurile — cam multe — dintre Ari și Jackie; aventurile lui Ari; relațiile lui cu reporterii și fotografi; viața frenetică a cuplului Ari-Jackie; divergențele cu cei doi copii etc., etc.

Una peste alta, subiectul Ari Onassis nu e încă epuizat de o anume parte a presei străine. Între timp acesteia i s-a alăturat și filmul care n-a ezitat să speculeze subiectul Ari Onassis. Așa se face că de curînd a fost lansat filmul „Magnatul grec” ai cărui interpreți — Jacqueline Bisset și Anthony Quinn în roluri ce vizează pe Jackie și, respectiv, Ari — sînt considerați cuplul anului 1977. În schimb, știri, măcar de avertizare, despre marile tragedii provocate de noua secetă din Sahel (deși și acest subiect este dintre cele tari) abia pot fi găsite. La fel și în alte situații nu mai puțin spinoase. Pînă atunci, însă, pariul lui Ari (să se scrie despre el mai mult decît despre Getty, Hughes și Du Pont, la un loc) pare a-l desemna cîștigător. Un cîștigător fără merite

PETRE NICOLAE ■

Cum am ratat „un șeic sultan la Spiro”

Părăsind Damascul, după cîteva zile în care avusesem prilejul de a cunoaște la fața locului o parte din realizările și preocupările poporului sirian, dar și cîteva din virtuțile artei sale culinare — în primul rînd berbecul la frigare și peștele la grătar — ni se făcuse, între altele, recomandarea ca, odată ajunși la Latakia, să nu scăpăm prilejul de a servi „un șeic sultan la Spiro”. Recomandarea solicita, firește, unele lămuriri. „La Spiro” s-a clarificat destul de ușor: este vorba de un frumos restaurant cu grădina, construit pe faleză și aparținînd, după cum arată și numele, unui gastronom de origine greacă. Mai greu a fost cu „șeicul sultan”. Am aflat că e denumirea arabă a unui mic și delicios pește de apă dulce, pe care bucătarii lui Kir Spiro îl prepară cu deosebită măiestrie. N-am putut afla mai mult, căci nimeni nu știa cum se numește în altă limbă, iar posibilitatea de a-l identifica cu propriile noastre simțuri a fost ratată. Numele său ciudat n-a încetat să mă intrige: dacă i s-au atribuit decodată două titluri de noblețe, „șeic sultan” trebuie să fie un pește ieșit din comun — de n-o fi cumva chiar peștișorul de aur din cunoscuta poveste!

Am ratat ocazia fiindcă Latakia figura în program numai ca punct de plecare pentru vizite la obiective aflate în afara perimetrului său. În criză

de timp, a trebuit să renunțăm la „Spiro”. La urma urmei, ce însemna o plăcere culinară pe lingă vizitarea șantierului marii rafinării de la Banias? Căci rafinăria ce se înalță, în cadrul cooperării româno-siriene, în orașul cunoscut pînă mai ieri doar ca punct terminus al unei conduite petroliere nu este un obiectiv economic oarecare nici pentru Siria, nici pentru România. Cu o capacitate de șase milioane tone, ea va fi nu numai cea mai mare rafinărie siriană, ci și cel mai mare obiectiv de acest fel construit vreodată de industria românească în țară sau peste hotare. „Ceea ce se face aici, ne spunea directorul Grupului de șantier A.R.C.O.M. din Siria și Liban, tovarășul Traian Bigan, este la nivel mondial din toate punctele de vedere: capacitate, tehnicitate, termen de execuție, preț de cost etc.”

Aruncînd o ultimă privire asupra coloanelor de distilare, a turnurilor de răcire, rezervoarelor de petrol și coșurilor de fum ce se profilau deja distinct pe fundalul versanților dinspre Mediterana ai Munților Ansarih, cugețam uimit la uriașul salt făcut de România, țara „eminamente agricolă” de odinioară, în numai cîteva decenii — de la pluguri și sape la obiective de anvergura și complexitatea rafinării de la Banias. Și nu am regretat deloc „șeicul sultan la Spiro”.

BAZIL ȘTEFAN ■

DOINA IOVÂNEL ■

Patinajul de performanță

O scrisoare

Pentru a ușura munca noii echipe instalate la conducerea F.R.F. am să public o scrisoare pe care am primit-o de la mai mulți arbitri din București pentru că ea mi se pare foarte semnificativă. Din păcate, anonimul sub care se ascunde această corespondență nu-mi dă și garanția că nu avem de-a face cu o meschină răzbunare. Sigur că ar trebui să nu mă angajez publicând rindurile primite, dar o cercetare sumară și mirosul special al unui om datat la toate „manevrele” obișnuite în fotbalul nostru mi-au zis că e mai folositor ca în urma sesizării acestor arbitri să se facă o anchetă și să aflăm și noi dacă este vorba de o invidie a unor necunoscute sau ne aflăm în cazul unor adevăruri dureroase. Nepotismul, chiar în materie de arbitraj, mi se pare odios și o drastică sancțiune în cazurile sesizate ar face mult bine tuturor, dar iată mai bine rindurile primite :

Tovarășe redactor șef,

În rubrica sportivă a revistei dv. în urmă cu o săptămână, se arăta că la Brașov a fost organizat un curs intensiv de arbitri cu foștii jucători de divizia A, care nu mai sînt în activitate. Ne-am bucurat nespuse de mult de această inițiativă, că, oamenii care și-au dedicat viața în slujba fotbalului pe gazon jucînd, acum vor continua să se afle în mijlocul celor mai tineri, dar în calitate de cavaleri ai fluierului. Nu asta este marea elucidare, dar printre acești foști fotbalisti de divizia A s-au strecurat și doi arbitri în activitate, arbitri cu clasificare de categoria II, dar care nu au fost jucători de divizia A. Poate că apreciatul nostru conducător tehnic Gheorghe N. Gheorghe, i-o fi văzut jucînd la juniorii vreunei echipe de divizia A, și-o fi zis lasă-i că merge.

S-ar mai putea să spună acest reputat tehnician în arbitraj, că, cei doi au obținut rezultate foarte bune și au perspectivă, dar atunci de ce nu s-a văzut că aceștia sînt arbitri în activitate și că conform adresei 995/12.11.1977, în perioada dintre tur și retur se organizează de Colegiul Central examen pentru obținerea categoriei I.

Ni se pare că aici au intervenit „pilele” și doi arbitri cu rezultate bune au plecat la acest curs intensiv. Este vorba de Mihăilescu Gheorghe — fiul fostului arbitru — și un anume Ionescu Corin, pentru care s-au făcut mari intervenții din partea președintelui Colegiului de arbitri al municipiului București — tov. Petrea C. și a tov. prof. Vilceanu, cel care răspunde de activitatea fotbalistică a municipiului.

Excepțiile acestea două s-au făcut cu acordul onoratului Colegiu central al arbitrilor, pentru că dacă o să studiezi dosarele celor doi, o să vezi că nici unul nu a fost jucător de divizia A, iar unul dintre ei n-are nici măcar studiile necesare pentru a se prezenta la examenul de categoria I, dar este șofer la I.C. Comaliment.

Pentru alți arbitri din municipiul București cu rezultate bune și foarte bune, cu probitate profesională bine conturată, nu li s-a putut face excepție, căci nu erau fii de foști arbitri și nici șoferi la Comaliment, să poată transporta „pachete” și nici nu dădeau mese la restaurantele Brădeț, Dorobanți etc.

Nu dorim să faceți dreptate, căci justificări se vor găsi destule, cum s-au mai găsit și în alte dăți, dar dorim să se arate maselor largi de iubitori ai fotbalului cum se organizează și se promovează arbitrii. Și azi mai sînt unii care ocupă locuri în loturile divizionare de arbitri pe care nu le justifică prin comportarea în teren, dar au așa zisele „pile”, iar arbitrii buni stau în „anticameră”. Există un regulament care limitează pînă la ce vîrstă poți fi arbitru la diferite categorii, dar acest regulament se aplică numai unor arbitri, nu la toți.

Cu mulțumiri.
Mai mulți arbitri
din municipiul București
Așteptăm

EUGEN BARBU ■

Mai e mult pînă departe!

Credem că deocamdată Grigore Arjoca are toate motivele să se ia cu miinile de cap. Fie măcar și cu una singură, ca în imaginea surprinsă de Emanuel Tânjală.

— Tovarășe Grigore Arjoca, vă întrebăm pe dumneavoastră, ca secretar al Federației române de patinaj, care este situația acestei discipline sportive în momentul de față. Altfel spus, cum stăm? Ce s-a făcut și ce nu? La ce ne putem aștepta și la ce nu? Firește, întrebarea se referă și la patinajul artistic și la cel de viteză.

— Stăm bine și stăm rău.
— Vă plac paradoxurile?
— Nu, dar asta este situația.
— Anume?
— Fața de anii trecuți, ne aflăm în progres cu organizarea, cu baza materială și cu rezultatele. Cînd am venit la federație, în urmă cu vreo patru ani, nu existau nici loturi, nici regulamente, nici norme interne, nici o metodică unitară de pregătire, nici buletine informative, nici și iar nici... Din punct de vedere al bazei materiale, avem astăzi douăsprezece patinoare, între care două acoperite, la București, aici, la „23 August”, unde se află sediul federației, precum și la Miercurea Ciuc.

— Pentru a face din patinaj un sport de masă nu trebuie luate în considerație doar acestea...

— Excepționînd țările în care patinajul reprezintă o disciplină tradițională, acest sport ajunge foarte greu să aibă o bază de masă, fiind foarte pretențios. Noi avem în scripse vreo două sute de legitimații la artistic și vreo trei sute la viteză, cifre oarecum mulțumitoare, dar pînă la a scoate un campion rămîne un drum foarte lung și întortocheat. În spatele unui campion, ca să fiu mai concret, se ascund o sumedenie de specialiști, unul sau doi antrenori, un maestru de balet, un pregător fizic, uneori un acrobat, un medic și un masor.

— Noi nu-i avem?
— Nu pe toți.
— Regretăm că trebuie să vă tot tragem de limbă, dar poate ne spuneți ce avem și ce nu?

— Din 1974, patinajul a fost declarat sport olimpic, deținînd patruzeci de sportivi nominalizați în loturi, douăzeci la artistic, douăzeci la viteză, primii pregătiți de Lețitia Miclescu și Alexandru Bărbălașu, ceilalți de Dan Lăzărescu și Mihai Timiș. Nici unul din loturi n-are medic! Partea medicală a pregătirii este asigurată de asistentul Emanuel Faris, altfel un băiat de nădejde. Despre masor nici nu poate fi vorba!

(Facem aici o primă paranteză, spre a lămuri unele lucruri. Deși reprezintă realizări deosebite, comparînd cu situația unor ani nu prea departe, problema bazei materiale a patinajului nostru, vorbind din punct de vedere al performanței, este departe de a fi rezolvată. Cele două patinoare acoperite nu sînt încălzite, ceea ce împiedică asupra condițiilor de pregătire, în sensul că, pe de o parte sportivii se expun cu ușurință imbolnăvirilor, pe de alta, gheața este tare și sticloasă, îngreunînd alunecarea. Mașinile de pregătire gheața, renumitele „Rolba” sînt destul de vechi. În vară, spre exemplu, ele au fost defecte vreo două luni, dînd peste cap programul de la „23 August”, și așa foarte plin. După spusese lui Ion Radu, adjunctul șefului bazei, patinoarul funcționează zilnic de la 6 dimineața la 22 seara, 330 de minute din programul unei zile fiind rezervat patinajului artistic. De regulă, orarul este respectat, numai „uneori hocheiul intrînd peste patinaj”. Din păcate, acoperirea patinoarului din Galați, programată a fi încheiată în vară, s-a aminat din motive pe care secretarul federației nu le cunoaște. Deși Grigore Arjoca ne atrage atenția că „în patinajul viteză nu avem sezon mort, vara și iarna sportivii concurînd la fel de intens”, nu este greu să ne amintim că, în 1977, de pildă, toate cele șapte

competiții din calendarul intern s-au disputat într-o singură lună, în ianuarie!

Cît privește opinia că patinajul „ajunge foarte greu să aibă o bază de masă”, ne permitem să ne declarăm în dezacord cu reprezentantul F.R.P. Pe patinoarul de la Floreasca pot fi văzuți zilnic, mai ales pe perioada vacanțelor școlare, sute și sute de amatori de mișcare pe patine. Sînt organizate aici, luni, miercuri și joi, între orele 17-18,30, cursuri de inițiere, grupe de copii fiind încredințate unor profesori cu vechi state de serviciu în patinaj, între care Victor Neagu, Valentina Șerban, Constantin Marin, Viorel Ionescu ș.a. Spre surprinderea noastră ne-a fost dat să aflăm că, în condițiile în care afluența de public e în continuă creștere, la „Floreasca” refacerea și pregătirea gheții durează 210 minute pe zi!)

— Tovarășe Arjoca, ne spuneți mai de vreme că stăm și bine și rău. Cu ce anume stăm bine, ne-ați relatat. Cu ce nu ne putem lăuda încă? Cu rezultatele?

— Și din acest punct de vedere ne aflăm în plin progres.

— Poate că sînteți o fire optimistă!

— Fac afirmații în deplină cunoștință de cauză. Altădată, patinatorii noștri, cu excepția foștilor campioni Fazekas și Moiş, nu puteau scoate capul în nici o competiție de anvergură. De cităva vreme ne-am afirmat pe plan internațional. Iată, chiar în 1977, o grupă de viteziști s-a deplasat în R.F.G., la Inzell, ocazie cu care reprezentanții noștri s-au clasat onorabil, dobîndî și douăsprezece recorduri naționale. La ultimele Europene feminine, Doina Mitricică a ocupat locul 21. Din păcate, intrînd la Politehnică, ca a abandonat sportul de performanță.

(Răspunsul ne obligă la o a doua paranteză. Pentru a lămuri lucrurile, să încercăm cîteva comparații în domeniul patinajului viteză, la artistic lucrurile fiind oarecum clare chiar din răspunsul secretarului F.R.P. Astfel, cu 50,4 s pe 500 de metri, rezultat cu care a cîștigat titlul național, Suzana Hollo de la Școala sportivă din Miercurea Ciuc s-ar fi clasat pe locul 16 la campionatele mondiale ale... juniorilor! Pe aceeași distanță, seniorul Vasile Coroș de la C.S.U.-I.E.F.S. București a devenit campion al țării cu 42,8 s. În același an, la Mondialele de juniori, norvegianul Agdestein s-a situat pe locul 18, cu 42,88 s!)

— În ce ritm se pregătesc membrii nominalizați ai loturilor naționale în vederea Olimpiadei din 1980? Și altceva, tovarășe

Arjoca, cu ce șanse credeți că se va prezenta patinajul românesc la viitoarele Jocuri Olimpice?

— Greu de răspuns la partea a doua!
— Poate că n-ar strica să începeți cu prima jumătate a întrebării.

— Sportivii din loturile republicane, din care optzeci la sută sînt bucureșteni, efectuează două și chiar trei antrenamente pe zi. Pregătirea lor comună, asigurată grație sprijinului permanent al conducerii C.N.E.F.S., a durat în 1977 unsprezece luni. Pentru 1978 am propus douăsprezece luni de pregătire centralizată, opt în țară și patru pe terenuri străine.

(Paranteza numărul 3. Parcă e prea mult pentru niște rezultate atât de slabe! În plus, la marile competiții ale anului în curs nu vom participa în probele de viteză. Atunci se naște o întrebare firească: de ce să-i ținem pe sportivi, marea lor majoritate elevi, în nesfîrșite pregătiri comune? Merită un bob de zăbavă și calendarul competițional numărînd șase competiții interne la artistic și șaisprezece internaționale. Nu s-ar putea ca numărul primelor să crească?)

— Pentru că ați recunoscut că e dificil de precizat cu ce șanse merge patinajul nostru la Olimpiadă, poate că ar fi mai simplu să ne spuneți ce și-a propus federația pentru competiția respectivă?

— Un loc în primii șase la artistic și un loc în primii șase într-una din probele de viteză.

— Sperați dumneavoastră într-un salt atât de mare într-un timp atât de scurt?

— Sincer să fiu, sper într-un asemenea salt, dar nu prea cred în el!
— Atunci?
— Dacă federația nu-și propunea asemenea obiective pretențioase, patinajul n-ar fi fost inclus între probele olimpice. Am fi pierdut atenția conducerii noastre sportive, am fi pierdut fonduri, am fi pierdut ritmul. Ar fi trebuit să așteptăm alți patru ani pentru a face primii pași, urmînd ca pe urmă să avem și mai mult de recuperat.

(Firește sinceritatea secretarului F.R.P. merită toată stima. Noi, chiar dacă avem convingerea că unele din fondurile mișcării noastre sportive sînt dirijate cu prea multă generozitate spre „aleșii” unei discipline fără șanse de a deveni competitivă pe plan internațional, într-un termen cît de cît imediat, în loc să fie adreseate tocmai lărgirii bazei de masă în sportul respectiv, o apreciem. Rămîne s-o aprecieze și conducerea C.N.E.F.S....)

— Cu voia dumneavoastră, tovarășe Arjoca, o ultimă întrebare. E adevărat că, după venirea dumneavoastră în fruntea federației, s-a interzis accesul la patinoar părinților care-i însoțeau pe micii performeri, la antrenamente, uneori la 6 dimineața?

— Nu-i adevărat. Pentru că am asistat la unele discuții neprincipiale între părinții patinatorilor și antrenorii acestora, am oprit venirea mamelor și taților la mantinelă. Altfel zis, i-am organizat, oferindu-le un spațiu propice discuțiilor sau croșetatului la vestiare, unde e oricum mai cald.

(Încheiem aici primul nostru popas pe 1978 în lumea patinajului. Făcînd parte, cu sau fără voia lui Grigore Arjoca, din familia sportivilor de iarnă, patinajul va mai constitui subiect de reportaj pentru această pagină. Pînă atunci, îi invităm pe toți practicanții și tehnicienii acestei discipline să-și exprime public punctul de vedere asupra stării actuale a patinajului românesc, convingerea noastră fiind că în ciuda progreselor despre care mi s-a vorbit, batem pasul pe loc și că mai e mult pînă departe.)

OVIDIU IOANIȚOIA ■

Patinoare pline cu „sport de masă”, patinoare goale cu „sport de performanță”. Cu toate astea, singurul patinoar acoperit al Capitalei rămîne deschis publicului larg, din care se recrutează, de regulă, campionii de miine, numai 8 ore pe săptămînă!

NACUI

Greu de cap

Așa cum există pompieri voluntari, există, bineînțeles, și idioți voluntari. Numai că primii sînt foarte utili, iar ceilalți extrem de inutili și de periculoși.

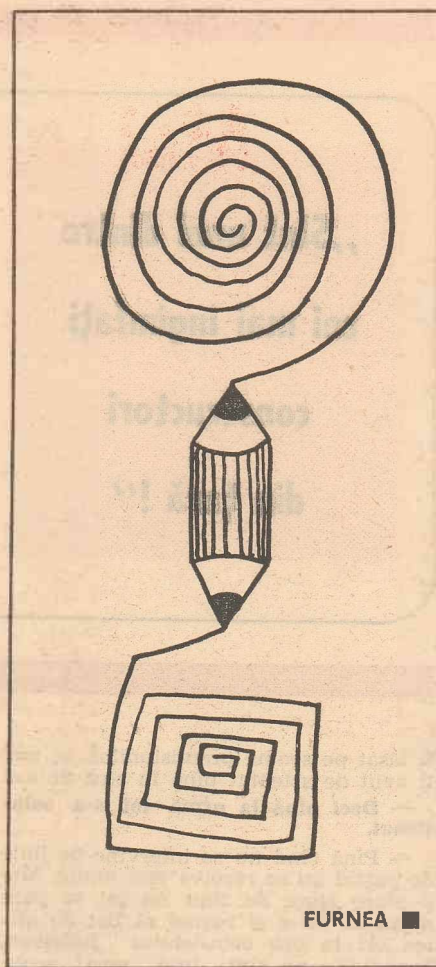
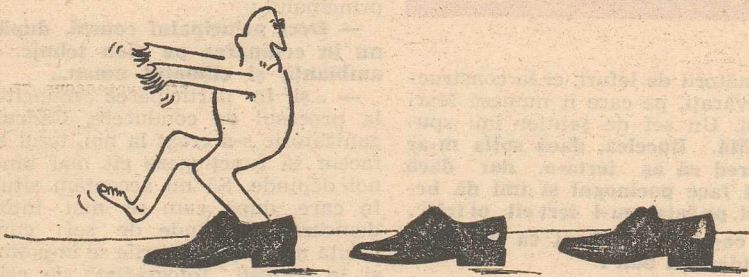
El nu e chiar atât de prost, nu-i nici chiar atât de analfabet, s-a făcut idiot din proprie inițiativă, fără ajutorul părinților, oferindu-și generos gugumăniile și, suflet curat, necerind nimic în schimb. E-mite enormității, pe gratis, la orice oră din zi și noapte. Cînd cineva săvîrșește o gafă, îi vine, generos și voluntar, imediat în ajutor, dornic s-o amplifice cu modestele lui puteri. Spune cu mîndrie: „Eu n-am idei personale, eu am greutăți familiale“.

Cu cît i se mărește familia, cu cît ăi mic are mai multă scarlatină, cu atît reușește să fie mai greu de cap. Idioțenia îi dă un fel de securitate, tot așa cum urîțenia garantează unei femei virtutea. Despre asemenea oameni se spune că „face pe prostu“. El nu înțelege nimic din ceea ce l-ar obliga să se trezească în revărsatul zorilor. Dacă-i ceri un pahar cu apă, se uită la tine nedumerit, cu aerul că ascultă o complicată parabolă etruscă. Dacă-l întrebi ce anume lucrează, unde lucrează, dă din umeri, zdrobit de abisul care i se ridică în față. Devine sprinten ca o panteră, numai cînd interesul lui foarte personal miște pe undeva, pe aproape. Cînd e vorba de interesul lui, de lefșoara lui, de mașința lui, de casa sa, are înțelegerea lui Voltaire, cînd e vorba de interesul general e greu de cap, nu pricepe nimic, dă din umeri, habar n-are despre ce e vorba, cade într-o stare de le-targie.

Da. Face pe prostu...
Dar trebuie să și poți.

TEODOR MAZILU ■

SORIN POSTOLACHE ■

FURNEA ■

Taburetul

Un scaun slab și desmembrat
din rasa înaltă ca statură
simțindu-și moartea-n osatură
și circuitul netimbrat
și-a înghebat în grabă stilul
răspunsului de tuse seacă
nici-o idee să nu-i treacă
necenzurată-n decovulul
de critică mistuitoare...

Suindu-și sacii în căruță
treptat pe nimeni nu mai cruță
că-i ars de-a patimii dogoare.

Deasupra umerilor fundă
de raze prind cerească obadă
iar ranguri crește să mai vadă
cotidiană trebuință
în sanctuarul de decizii.
Solemn și ferm, fără revizii
porunca-i deveni sentință.

Aprofundat în largi covoare
și prelungit în glas magnetic
livrescul se-nchegă ermetic
într-o eternă nonvaloare.
Și a admis să mai colinde
doar întreprinderea de artă
făcî un semn, natura moartă
în birouașul său pătrunde
un alt semnal și primăria
capitonă cu puf pereții
un ușier opri drumetii
să-i mai conturbe scăunیا.

Dar la revizia frontală
în inventar de rod concret
concluzia i-a fost fatală:
Apt pentru post de taburet.

CONSTANTIN BĂRLĂ ■

O pasiune, o meserie a curajului:

Ne-au vizitat la redacție cinci uriași blînzi și sentimentali, cinci voinici cu vorba domoală și sufletul în cumpănă, amărîți și sfișiați de griji ca niște oșteni de baladă întorși de la o bătălie pierdută. Oamenii aceștia înalți cit ușa, cu bărbii mișoase, răsucite de ger — coborîți parcă dintr-o compoziție de Th. Aman — au adus cu ei amarul unei profesii de excepție: cea a cascadeurilor Studioului cinematografic București.

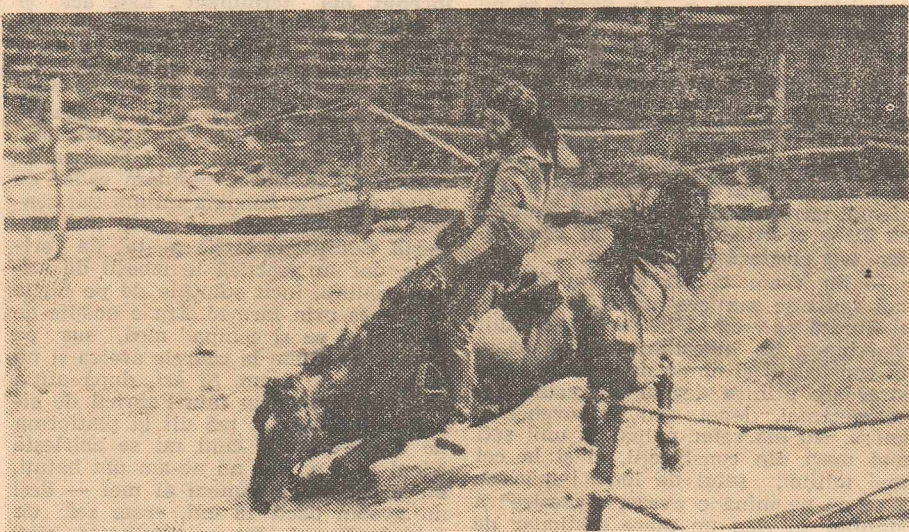
Datorită acestor eroi moderni ai șarjelor de cavalerie și luptelor cu spada și lancea, filmul istoric a putut reconstitui aievea dramatismul și eroismul marilor bătălii de la Vaslui, Călugăreni sau Plevna, iar filmul de aventuri a prezentat, fără trucaje, sărituri de la zeci de metri, rostogoliri de mașini, accidente ferroviare, oameni cuprinși de flăcări, pâruieli în toată legea, întâmplări teribile reproduse aïdoma și cu concursul unor oameni adevărați. Spectatorul de azi, insetat de adevăr și ostil conveniențelor, cere scene autentice, scutite de suliman și improvizație. Eroismul, cutezanța și demonstrațiile de curaj și forță fizică reclamă interpreți cu nervi de oțel și nu doar replici spuse de actori cu voci patetice și sciatică declarată.

Tocmai de aceea vom fi de acord că cinematografia modernă este de neconceput fără prezența cascadeurilor, fără talentul, îndrăzneala și spiritul lor de sacrificiu. Ceea ce publicul nostru știe mai puțin este faptul că școala românească de cascadeuri și-a cucerit o stimă și o faimă mondială, prin demonstrații unice de îndemnare și curaj.

Ar toate acestea țin de ceea ce e măreț, spectaculos sau dramatic în meseria de cascadeur. Vizitîndu-ne la redacție, cei cinci tineri ne-au prezentat o altă față a lucrurilor, cea mai puțin frumoasă, și în mod deosebit faptul că, în pofida renunțării și meritelor incontestabile, statutul profesiei de cascadeur este încă departe de a fi precizat.

Cascadeuria s-a născut în țara noastră în urmă cu doisprezece ani cu ocazia turnării marelui film istoric „Dacia“ în regia lui Sergiu Nicolaescu, cînd, pentru prima oară, studiourile din Buftea au creat un cadru organizat și condiții tehnico-materiale pentru o pregătire de specialitate în această meserie necunoscută pînă atunci în țara noastră. Cascadeuria (de la franțuzescul „casse-cou“, ruperea giului), supranumită fără exagerare „jocul cu moartea“ a cunoscut de îndată adepți infocați. Marea majoritate a acestor profesioniști ai curajului s-au recrutat din rîndul sportivilor de performanță, rugbiști, halterofili, luptători, boxeri, gimnaști etc. Foarte mulți dintre aceștia au renunțat la meseria cînd, la un trai liniștit cu chenzi-ne regulate și ascensiune garantată pe treptele ierarhiei profesionale, pentru a intra într-o viață agitată, pîndită la tot pasul de capcanele neprevăzutei.

Voluptatea riscului, gustul pentru faptele periculoase — oricît de paradoxal ar părea multora dintre noi — există cu adevărat. Există oameni investii cu asemenea predispoziții de excepție, unul la 100 000, unul la un milion, dar oameni care își mărturisesc deliberat opțiunea pentru o astfel de viață primejdieasă. O dovedesc cu prisosință meseriile cu un înalt grad de pericolitate, sporturile dure, acrobațiile la trapez și mai cu seamă in-

CASCADORII

treaga istorie a bărbaților curajoși, porniți cu riscul vieții să descopere tainele lumii în care trăim.

Cascadeuria, cea mai periculoasă dintre toate, presupune și ea vocație și talent actoricesc și în mod special pasiune. Riscul constituie tocmai esența tare care conferă savoare meseriei, chemarea irezistibilă către practicarea unei asemenea profesii. Jocul cu moartea — datorită măsurilor de securitate — se termină rareori în mod tragic, dar nu există cascadeur care să nu se resimtă o viață întreagă de pe urma unor accidente, pe care, fatalmente, meseria sa le include în mod obligatoriu: entorse, rupturi de ligamente, luxații ale unor articulații, fracturi de membre, tasare de vertebre, arsuri și tăieturi provocate de foc și explozii și care cu vremea se transformă în boli cronice ale aparatului locomotor.

Dar ele fac parte, cum am mai spus, din orarul de lucru al cascadeurului, din meseria lui îndrăgită, pe care nici un profesionist al genului nu și-a părăsit-o vreodată cu dragă inimă.

De ce este în stare un cascadeur, ne-am dat seama, înmărmuriți, vizionînd suita de filme istorice și de aventuri realizate în ultimii ani. În filmul Pîntea Viteazul, prezentat pe micul ecran cu puțin timp în urmă, saltul în prăpastie și rostogolirea pe solul de piatră al grupului de haiduți sînt realizate cu concursul unor oameni vii, în decor natural, fără nici un artificiu de filmare. Le-am urmărit temeritatea în zilele dramatice ale seismului din martie, cînd îndrăzneala, spiritul de sacrificiu și înaltele lor simțăminte de omenie și solidaritate au impresionat în mod deosebit și cînd unul din membrii breslei, Tudor Stavru, a sfîrșit tragic la datorie.

În ciuda acestor virtuți morale și profesionale cascadeurul continuă să rămînă o

neglijabilă anexă a studiourilor din Buftea, la discreția unor funcționari ai întreprinderii sau a unor regișori care îi tratează de multe ori ca pe niște simple piese de recuzită. Și asta deoarece pînă la ora actuală cascadeurul nu are un statut social și profesional bine definit. Făcînd parte din marea armată a colaboratorilor externi (deci în aceeași oală cu figuranții) el nu beneficiază de o retribuție fixă și nici nu se bucură de drepturile unei organizații sau asociații.

În calitatea sa de liber profesionist (la fel ca și dansatorii sau cîntăreții de localitate, angajați pe baza unor contracte sezoniere) el este remunerat pe zi de filmare, deci își duce existența pe baza unor contracte ipotetice. Cascadeurul nu a fost pînă azi trecut în nomenclatorul profesioanelor, nu există nici un fel de act normativ care să-i reglementeze meseria, ceea ce înseamnă că asemenea oameni nu au nici dreptul la asigurări sociale și pensii. Cascadeurul este obligat să rămînă veșnic tînăr, să nu se îmbolnăvească niciodată (iar dacă se întimplă totuși, să-și plătească spitalizarea) și să renunțe odată și pentru totdeauna la concedii.

Cum motivează această situație de fapt cei însărcinați să se ocupe de destinul acestei tinere profesii? Într-un singur fel: cascadeurii — spun aceștia — lucrează o lună, două, mai mult sau mai puțin, dar niciodată 12 luni pe an. De aceea ei nu pot fi remunerați decît pe baza unor tarife de colaboratori externi.

Părerea aceasta, care reglementează în afara legii o situație dramatică, desconsideră datele reale ale problemei. În primul rînd cascadeurii nu poate fi apreciată drept o meserie ca oricare alta, constrînsă să se desfășoare între limitele celor 8 ore de producție.

Zilele de filmare sînt puține raportate la un an, dar pentru a face față considerabilelor eforturi fizice și psihice cascadeurul este nevoit să se antreneze zilnic. Porția cotidiană de antrenament rezervată unui profesionist de valoare însumează cel puțin 4 ore de exerciții de specialitate: acrobație la sol, sărituri de la 7 metri, luptă cu spada, luptă cu pumnii, judo, karate, cîlărie, actorie. Pentru o scenă de mare dificultate, cascadeurul trebuie să se pregătească uneori și 30 de zile.

Cascadeurul, se mai spune, își duce munca la fel ca scriitorul, compozitorul, artistul plastic sau artistul instrumentist. Pînă la un punct lucrurile sînt adevărate. Geneza creației presupune o prealabilă perioadă de gestație la sol, sărituri de la 7 metri, luptă cu spada, luptă cu pumnii, judo, karate, cîlărie, actorie. Pentru o scenă de mare dificultate, cascadeurul trebuie să se pregătească uneori și 30 de zile.

Cascadeurul, se mai spune, își duce munca la fel ca scriitorul, compozitorul, artistul plastic sau artistul instrumentist. Pînă la un punct lucrurile sînt adevărate. Geneza creației presupune o prealabilă perioadă de gestație la sol, sărituri de la 7 metri, luptă cu spada, luptă cu pumnii, judo, karate, cîlărie, actorie. Pentru o scenă de mare dificultate, cascadeurul trebuie să se pregătească uneori și 30 de zile.

S-a mai propus apoi încadrarea cascadeurilor în diferite alte meserii, antrenamentul și zilele de filmare urmind să se desfășoare în limitele timpului disponibil, sau răsîmpul unor eventuale concedii fără plată. Soluție utopică, care ar avea o singură finalitate: dezagregarea grupului de cascadeurii, antrenamentele periculoase și conflictele fatale cu respectivele instituții sau întreprinderi. Cei care au încercat-o s-au lăsat păgubași sau pur și simplu, după o vreme, li s-a desfășurat contractul de muncă.

Cei cinci voinici prezenți la redacție, Constantin Păun, Nelu Crăciun, Paul Mișai, Viorel Plăvițu, Cseh Szabocs (aceștia din urmă fiind maestrul de lupte al celor 27 de cascadeurii ai studioului) ne-au mai informat și despre alte aspecte ale vieții de cascadeurii, între care și acela, demn de atenție, că la ușile studiourilor de la Buftea, bat nu o dată și falși cascadeurii, indivizi dubioși, certați cu legea, lipsiți de orice pregătire de specialitate.

Despre soarta cascadeurilor, a celor adevărați, ne-am interesat la Ministerul Muncii și am aflat că pentru reglementarea juridică a profesiei este nevoie de elaborarea unui act normativ, sarcină care ar reveni Consiliului Culturii și Educației Socialiste. Am stat de vorbă în continuare cu tovarășul Teodor Iovănescu, directorul direcției economice și a patrimoniului cultural național din cadrul C.C.E.S., care a mutat răspunderea unei decizii pe umerii Asociației cineaștilor. Am încercat să stăm de vorbă și cu tovarășul Ion Popescu-Gopo, președintele asociației, dar nu l-am găsit. Considerăm că întrebările noastre, cuprinse în prezentul articol nu vor fi lipsite de răspuns. Fiindcă lipsa de grijă și preocupare pentru soarta cascadeurilor români amenință dispariția și compromiterea unei meserii competitive pe plan mondial și care deține o pondere însemnată în cadrul operei complexe de informare și educare prin arta filmului a milioanei de spectatori.

Este vorba în concluzie de destinul unor tineri curajoși, dăruiți trup și suflet unei meserii de excepție, în care au ajuns și doresc să rămînă din dragoste și pasiune. Iar pasiunea asociată muncii și cinstei reprezintă cel mai strălucitor atribut al omeneșului.

LIVIU MAIOR ■

— Tovarășe Gheorghe Bucelea, sinteti constructor vestit în Țara Moldovei. Deputat în Marea Adunare Națională în două legislaturi, ați îndeplinit și diverse funcții pe linie de partid, fără însă a vă fi desprins nici o clipă de munca practică, de meserie: biroul v-a fost, în tot acest timp, șantierul. V-ați iscalit în piatră și beton armat la Bicaz, la Dărmănești-rafinărie, pe platformele chimiei de la Borzești și Săvinești, în blocurile noi de la Piatra Neamț, prin cîte locuri ați trecut ați lăsat autografe pentru viitorime. Mai știu despre dv. că sinteți un dur, în sensul bun al cuvintului. „Asta le zice lucrurilor pe nume”, mi-au spus toți care mi-au vorbit de dv., și nu puțin. Aproape 30 de ani i-ați petrecut pe șantiere, aveți palmele bătătorite și firea aspră. Și totuși, într-un moment cînd vă credeți neobservat, eu v-am surprins mîngîind fibra betonului și strigînd — acesta e cuvîntul — cu fața spre Ceahlău: „Ce frumoasă este viața!” Sinteți un erou pozitiv.

— Acesta mi-e crezul: „Ce frumoasă este viața!”... dacă n-ar fi belelele. Traiul pe șantier l-am dus, pe șantier îl duc, iată de ce pot afirma cu mîna pe inimă: construcțiile sînt viața mea, nu numai meseria mea. Spunem: „Mai bine, mereu mai bine”. Cînd e vorba de principii toți sîntem de acord, în practică e mai greu. În construcții, bunăoară, acest „mai bine” depinde de multe. În primul rînd, de oamenii care dau viața șantierului, de simplii muncitori și șefii de echipă, de buna lor calificare; tot acest du-te-vino de la un șantier la altul este foarte dăunător. Multe depind deci de calificarea, devotamentul, conștiința muncitorului și pentru îmbunătățirea continuă a acestor „parametri” umani, la care nu se referă manualele, noi, comuniștii, trebuie să ducem o luptă continuă. Succesul mai depinde, firește, de înzestrarea materială, de utilaje, dar la acest capitol, după părerea mea, nu prea avem a ne plînge. În fine, soarta șantierelor depinde de felul în care toți acești oameni și mașini sînt conduși de eșalonul imediat superior, începînd cu șefii de lot și terminînd cu directorii de trust. Tocmai la această problemă aș vrea să mă refer în discuția noastră, nu fiindcă ar fi unica problemă importantă, ci fiindcă, nu știu de ce, se dezbate mai puțin și mie îmi stă cel mai mult pe inimă. Ne aflăm în Munții Neamțului, pe platforma Fabricii de ciment din Tașca, una din marile investiții ale cincinalului. Ne luăm la întrecere cu munții. Am început să ne jucăm cu miliardele. Bun! Se afirmă că n-ar lucra destui muncitori în construcții. Mie mi se pare că muncitori ar fi destul, poate chiar mai mulți decît trebuie, dar nu există pretutindeni destule capete luminate care să-i conducă, să le organizeze efortul. Asta-i buba. Avem unii directori de trust sau de grup de șantiere depășiți de timpuri; ei au devenit conservatori, de neclintit de pe scaunul lor, fiindcă au relații. Credeți că o singură dată au vrut să mă dea afară?

— De fapt, ce le reproșați?

— Unii folosesc aceleași metode de conducere a construcțiilor ca acum 20 de ani. Vin rar printre muncitori, acolo unde se hotărăște soarta producției, nu calcă pe acolo cu săptămînile. Ocupă locuri în schemă și se înconjoară de lingușitori. Cîștigă de rup pămîntul, dar la treabă îi vezi mai puțin. Despre ei avem o vorbă: „Se duc și freacă țiparul”. Și atunci, nici al mic nu mai muncește cum trebuie. Nu afirm că toți directorii ar fi așa, dar mai sînt. Și nu vorbesc în abstract: dacă îi ceri unuia de zece ori anumite materiale de construcție și nu ți le procură nici a 11-a oară, ce alte concluzii poți să tragi? Ori că nu știe, ori că nu poate să rezolve. Și într-un caz, și în celălalt, de ce mai incurcă locul, de ce se ține cu ambele mîini de scaunul lui? Am cerut odată cheoane de beton armat și timplărie mecanică. „Așteptați c-o să vină!”, m-au asigurat. Dacă m-aș

„Sint unul dintre cei mai îngîmfați constructori din țară!”

fi lăsat pe seama promisiunilor, aș mai fi avut de așteptat pînă în ziua de azi.

— Deci pînă la urmă tot s-a soluționat.

— Pînă cînd nu se intervine pe linie de partid nu se rezolvă mai nimic. Mie o atare stare de fapt nu mi se pare normală. Mi-e și rușine să bat de atîtea ori la ușa comitetului județean. Tovarășii nu sînt însă puși acolo să ne rezolve nouă sarcinile curente. Să vă dau și un alt exemplu: am întilnit un șef de mecanizare dintr-un grup de șantiere complet străin de probleme de mecanizare. Cînd vreunul din aceștia îți vipe în inspecție, nu se întoarce nici măcar cu o jumătate de problemă rezolvată pe teren. Ori vorbești cu el, ori cu duhul domnului, tot una e. Ar trebui să ne debarasăm de asemenea șefuleți care ne dau brînci spre prăpastie.

— Dv. vorbiți de prăpastie, dar iată-ne discutînd inconjurați de schele, de construcții gigantice, „ne luăm la întrecere cu munții”, vorba dv., iar Tașca este unul din șantierul fruntașe. Vin aici delegații în schimb de experiență, profesori de politehnică, oameni ca Mihai și Mihăilescu, așa ai betoanelor, toți vlogiază șantierul.

— Eu v-am vorbit așa nu fiindcă noi sau alte șantiere am fi la pămînt, ci fiindcă aș vrea să fie mai bine, mult mai bine. Se investesc fonduri uriașe în construcții și nimic nu trebuie să se strecoare printre degete din cauza incompetenței, lenei sau îmburghezirii unora. Nu mă refer numai la unii șefi mai mari din construcții, ci și la cei mai mitei, șeful de lot, bunăoară. I se dă pe mînă o avere, o „zestre” a statului, el este un mare gestionar de valori materiale și de oameni vii. Și totuși unii șefi de lot, fiindcă nu-și dau osteneala să studieze atent proiectele, înții îmbracă haina, apoi cămașa. În loc să-și ducă viața în mijlocul muncitorilor, îi găsești în birouri citînd „Sportul”, făcînd socoteli, dînd telefoane. Trebuie făcute și astea, dar și oamenii să te simtă alături! Cu acest șantier al nostru de la Tașca, unde și eu mă aflu maistru șef de lot și secretar al comitetului de partid, am vrut să demonstrăm întregii țări că omul poate și trebuie să muncească frumos. Firește, nu sîntem noi singuri cu stea în frunte, mai sînt multe asemenea șantiere în țară. Ce se cere? Ordine, disciplină, calitate superioară. Priviți betonul ăsta: îi vezi fibra cofrajului, asta-i frumusețea lui, parcă îți vorbește. Chiar așa să scrieți: **VORBEȘTE FIBRA BETONULUI ARMAT DE LA TAȘCA.** Nu întilnești la noi găuri unde să-și facă vrăbiile cuib, cum rid betoniștii. Eu cînd văd asemenea fibră frumoasă zic că și viața e frumoasă. Am o vorbă: nici nevasta, nici meseria nu o schimb. Nu veți afla nimic nou dacă vă spun că noi, constructorii, ne iubim cu pasiune meseria. Firește, nu mă refer la vinătorii de lefuri, ci la constructorii adevărați, pe care îi numesc Mari Meseriași. Un șef de șantier îmi spune: „Mă, Bucelea, dacă soția m-ar înșela, cred că aș ierta-o, dar dacă unul îmi face pocnogul și îmi dă beton prost, pe ăsta nu-l iert cît oi trăi”.

— Și ce-ar fi de făcut ca betonul... să fie totdeauna bun?

— Șefii mai mari și mai mici să se apropie de muncitori, așa cum ne îndeamnă partidul. Să înceapă să le dea bună ziua; cițiva nici atîta nu fac. Omul nostru trage bine, dacă se știe respectat. Nu mai departe de săptămîna trecută betoniștii de la silozurile de ciment au stat la post 24 de ore din 24. Nimeni nu le-a cerut, nimeni nu le-a comandat, ei au hotărît: **„Noi am început, noi terminăm”.** Este aci și chestie de mîndrie profesională, de bărbăție. S-a zis despre mine că aș fi un dur. Știați că au fost cazuri cînd, pe șantier, am plîns ca un copil? Asta mi s-a întimplat și la începutul „carierelor”. Lucram pe atunci la construcția platformei de coacere de la Fabrica de ciment de la Bicaz. Montam cadre de beton armat și deodată mi-am dat seama că nu știu cum să merg mai departe. Soluții pe hîrtie poate da oricine, dar în practică, te izbesci de atîtea greutăți, încît soluțiile de pe hîrtie dispar ca prin farmec. Era o noapte de toamnă și eu și echipa mea, sus pe schele, ne uitam la cadrele acelea și nu știam ce să facem. Și azi, după atîția ani, cînd trec prin fața Fabricii de ciment din Bicaz și mă uit la platforma de coacere simt cum mi se zbîrlește părul în cap. Dar nu ne-am dat bătăuți, eu și cei 28 de oameni ai mei — deși nu aveam decît 18 ani, eram șef de echipă. Nu vroiam ca dimineața, cînd vor veni la lucru meseriașii mai bătrîni, să ne facem de ris. Pînă la urmă am scos-o la capăt singuri. Vedeți că și lacrimile sînt bune la ceva! Pentru noi noaptea aceea a fost botezul focului.

— Ați mai trecut de atunci prin ceea ce scenariștii denumesc „situații limită”?

— Ho, ho! Și încă cum. Odată, pe șantierul rafinării de la Dărmănești, terminasem lucrul la cuva-separator. La amiază am plecat să mîncăm. Cînd ne-am întors, peste un ceas, o priveliste de coșmar: toată cuva și tot oțelul beton le-am găsit inundate de păcură. Se spărsese o conductă. Ciți eram acolo, vreo 35 de oameni, am tăbărit să scoatem oțelul din păcură și l-am salvat. Noroc că nu apucasem să turnăm betonul. Ca șoferii iadului am muncit! Am fost tare mîndru. Recunosc, sînt unul din cei mai îngîmfați constructori din țară. La urma urmei, oare nu noi deschidem porțile uzinelor, nu noi sîntem înaintașii, nu noi ridicăm fabricile unde vor intra muncitorii să-și ciștige piinea?

— Discuția noastră am dus-o destul de dezlînat. În loc să stăm liniștiți la birou a trebuit să mă țin după dv., să mă cațăr după dv., „că altfel n-am timp”, ați spus. Pe silozul de lângă moara de făină de ciment era să-mi rup capul, de nu mai rămînea din mine decît pensia de urmaș. Să punem deci puțină ordine în idei: ce concluzii ați dori să trageți?

— Că în construcții accentul trebuie pus mai cu seamă pe sporirea competenței și răspunderii la nivelul șantierelor și al grupurilor de șantiere. Avem utilaje moderne, marcarale, transportoare, mașini de mare capacitate, pompe de beton, bani suficienți pentru organizarea de șantier, materiale de construcție de bună calitate, lipsește însă în destule locuri **ORGANIZATORUL PROCESULUI DE PRODUCȚIE**, organizatorul adevărat, la nivelul exigențelor lui 1978. Firește, și la mecanizare și automatizare mai rămîin destule de făcut, dar nu acesta este principalul.

— Deci principalul constă, după dv., nu în echiparea pe plan tehnic, ci în ambianță și climatul uman...?

— ...și în participarea muncitorilor la procesul de conducere. Cadrul organizatoric s-a creat la noi, totul e să-l facem să funcționeze cît mai bine, de noi depinde. Să nu acceptăm situațiile în care, după cum se mai întimplă, democrația depinde de șef: cum ai gurița mare, propunerile se împotmlesc și te trezești „fotografiat” de cel criticat. Eu prin democrație muncitorească înțeleg însă și o strictă disciplină a muncii. Unii zic sau gîndesc: **„Din opt ore, lucrez doar șase, lasă-mă în dorul leii, că așa e democratic”.** Absurd.

— Ce propuneri concrete ați dori să faceți „de la tribuna socială”, după cum sună și titlul rubricii noastre?

— Am una la care țin foarte mult: șefii din construcții să-și facă reciclarea și pe șantier, nu numai în sălile de clasă. Dacă ar fi după mine, aș zice: **numai pe șantier.** La București, la reciclare, se cam pierde timpul și se bea sprîțul. Cum poate da poziții un șef de montaj cînd el n-a făcut în viața lui montaj?! Am cunoscut pe unii cu funcții mari în construcții — șefi de șantier, directori de grup sau trust — care în viața lor nu au construit nici măcar o căsuță, în schimb își vorbeau despre indicatori. Am întilnit și ingineri cu funcții mari care se ocupau de mecanizarea construcțiilor, deși facultatea pe care o urmaseră nu avea tangență cu această disciplină. Propun, prin urmare, ca reciclarea să se facă pe șantier! Și mai am o propunere, în materie de organizare. Pe orice șantier de construcție găsești mai multe întreprinderi de execuție care lucrează în paralel: șantierul de construcții pure, cu șefi de șantier, ingineri șefi și toate serviciile; șantierul de montaj, cu aceleași funcții și servicii; șantierul de izolații, idem; șantierul de instalații electrice, avînd aceeași schemă; în sfîrșit, șantierul de instalații. Mă întreb dacă toate acestea nu ar putea fi cuprinse într-o singură structură. Cîte economii nu s-ar realiza! Și ce simplificări administrative... și economii de benzină. Dar, în primul rînd, de oameni e vorba, nu de benzină! Indiferent de soarta acestei propuneri, important este să se rețină spiritul ei, ca și al întregii noastre discuții. Revin la ideea de la care am plecat: noi, constructorii, sîntem niște gestionari care mînuim miliarde. Orice neregulă, orice lipsă de spirit gospodăresc și de exigență costă statul bani grei, pe care tot noi îi plătim. De aceea mă tot frămînt cum să ne îmbunătățim activitatea. Pe alocuri, în cursul discuției, în mod voit am exagerat puțin, pentru a sublinia mai bine ideile în care cred. Să se rețină din cele spuse simburile, dacă nu și învelişul. Nu pretind că aș fi găsit toate răspunsurile. La urma urmei, eu nu văd decît un capăt. Dar este un capăt care contează.

LIONEL NIȚESCU ■

FLACARA. Redacția: București, Piața Scînteii 1, căsuța poștală 4112, oficiul 33, cod 71 341. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20, interioare: publicistică social-politică (L. Timbus, I. Purcaru, L. Nițescu - 16 17); cultură, știință, învățămînt, sport (T. Octavian, N. Ionescu - 16 19, 16 06); scrisori, anchete cetățenești (A. Dohotaru, M. Nedelea, E. Seceleanu - 16 18, 17 87); fotoreportaj (15 95); documentare (16 23); cenzură, administrație (17 78 82 și interior 17 83); secretariat de redacție (Dan Bîrlădeanu, Cornel Catană - 17 82, 16 21); secretar responsabil de redacție (Nicolae Arsenie - 17 63 16 și interior 17 86); redactor șef adjunct (Niculae Stoian - 17 63 16 și interior 16 11); redactor șef - 18 22 96 și interior 18 22. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii”. Cititorii din străinătate se pot abona, adresîndu-se la: IFLXIM - Departamentul Export-import presă, P.O. Box 136-137, telex: 1 12 26, București str. 13 Decembrie nr. 3.

Redactor șef: **ADRIAN PĂUNESCU**